gjlj sNk

(धवलागिरिमा सर्वाधिक लोकप्रिय पत्रिका)

साप्ताहिक

web: www.bikalpanews.com /bikalpanews /NawabikalpaWeek

वर्ष ८ | अङ्क ४२ | पूर्णाङ्क ३८० | आइतवार, असार २६, २०७३ | July 10, 2016, Sunday | पृष्ठसङ्ख्या ६+२ | मूल्य रु. १०/-

युवाको नेतृत्वमा गाउँगाउँमा खेलमैदान -
विस्तृत अन्तिम पृष्ठमा

मेहनत गरे सुन फल्छ पहाडी पाखापखेरामा

आलुबाट गाउँमा करोडौं भित्रिँदै

- सडक सुबिधासँगै आलुले बजार पायो
- पुरै गाउँको आयस्रोत आलु
- राम्चेलाई आलु गाउँ घोषणा गर्ने तयारी
- एउटै गाउँबाट डेढ करोडको आलु निकासी
- मकै र कोदोको विकल्पमा आलु खेती

आलु खन्दै राम्चेका स्थानीयहरु । प्रतिकूल मौसमका कारण आलु उत्पादन सोचे अनुसार नभएको उनीहरु बताउँछन् । तस्वीर : नवविकल्प

■ सन्तोष गौतम/नवविकल्प

म्याग्दीको हिस्तान ३ टिकोटका धन तिलीजाले हालै ४५ मुरी आलु पोखरा लगेर बेच्नुभयो । गत वर्ष आलु बेचेर एक लाख ८० हजार रूपैयाँ आम्दानी गरेका तिलीजाले यसपाली पनि त्यतीनै कमाई हुने अनुमान गर्नुभएको छ ।

तिलीजा जस्तै उत्तरी म्याग्दीको नागी, राम्चे, टिकोट, घराम्दी, खिवाङ, शिख, फलाते, चित्रे क्षेत्रका कृषकहरू हिजोआज बारीमा फलेको आलु खन्न र बजारमा पठाउन ब्यस्त छन् । उनिहरूलाई पिठ्युमा बोकेर आलु बेच्न बजार पुग्दा समेत उचित मूल्य नपाउने समस्या छैन् । बारीमा आलु नखन्दै ब्यापारीबाट पेश्की बुझीसकेका छन् ।

पहिले अन्नसंग साटीने आलु बेचेर कृषकहरूले पछिल्लो समय गाउँमा करोडौं नगद भित्र्याएका छन् । उत्तरी म्याग्दीका मध्य पहाडी बस्तीहरूमा बर्खे आलु प्रमुख आयस्रोत बनेको छ । गाउँमा सडक सुबिधासंगै आलु निकासी र नगद भित्र्न थालेको हो ।

'घरायसी उपभोग र कोशेलीमा सिमित आलु खेती अहिले आयस्रोतको गतिलो माध्यम भएको छ' तिलीजाले भन्नुभयो 'बजारको समस्या छैन् । ब्यापारीले पहिलेनै पेश्की दिएर बारीबाटै आलु किन्छन् । फलाउन सके जति पनि बिक्री हुन्छ ।'

स्थानीय बासिन्दालाई आवात जावतका लागि सुबिधा, दैनिक उभोग्य र निर्माण सामाग्रीको ढुवानी तथा आलु लगायत कृषि उपज निकासीका समुदायको करोडौं लगानीमा सडक निर्माण भएको छ ।

न्युन सरकारी अनुदानसंगै

बाँकी पृष्ठ ७ मा

काठका विद्युत पोल विस्थापित गरिदै

■ नवविकल्प

म्याग्दीको ग्रामिण क्षेत्रमा विद्युत विस्तारका लागि गाडीएका काठका पोलहरू विस्थापित गर्न थालीएको छ । जिर्ण अवस्थामा रहेका पोलका कारण दुर्घटनाको जोखिम बढेपछि विस्थापीत गर्न थालीएको हो ।

पुराना र जिर्ण काठका पोल हटाउनका साथै केन्द्रिय प्रशारण लाईनको विद्युत विस्तारको क्रममा काठका पोल प्रयोग गर्न बन्द गरेको नेपाल विद्युत प्राधिकरण बेनी वितरण केन्द्रका प्रमुख सिताराम शाहले बताउनुभयो ।

जिर्ण अवस्थाका पोलका कारण दुर्घटनाको जोखिमका साथै विद्युत आपूर्तीमा समस्या हुने गरेको छ । जिर्ण पोल ढलेर करेन्ट लाग्ने, हावा हुरीले भाँचीने, विद्युत आपूर्ती बन्द हुने समस्या देखिएपछि फलामका पोल प्रयोग गर्न थालीएको शाहले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार विद्युत प्राधिकरण मार्फत यस वर्ष पुराना आठ सय काठका पोल परिवर्तन गरेर फलामे पोल राखीएको छ । दुई चरणमा एक हजार पोल जिल्लामा भित्रीएकोमा दुई सय मात्र नयाँ विस्तारमा प्रयोग गरिएको शाहले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार नगरपालीका क्षेत्रमा थप ८८ वटा जिर्ण पोल फेर्नका लागि प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । यसैगरी जिविसको मंगलबार बसेको बैठकले विद्युतीकरण विस्तार योजनाका लागि २४४ वटा फलामको पोल वितरण गरेको छ ।

केन्द्रिय प्रशारण लाईन विस्तार योजनाका लागि विद्युत प्राधिकरणसंग समन्वय गरेर विभिन्न योजनालाई पोल वितरण गरिएको जिविसका योजना शाखाका खरिदार चन्द्रदत्त शर्माले जानकारी दिनुभयो ।

यस वर्ष म्याग्दीको ताकम, बिम, देविस्थान, अर्मनको किमचौरमा केन्द्रिय प्रशारण लाईनको विद्युत विस्तार गर्ने तयारी भएको छ । विद्युत प्राधिकरणका अनुसार काठका चार हजार पोल परिवर्तन गरेर फलामको राख्नुपर्ने आवश्यक छ । यसैगरी नदीमा बाढी आएपछि म्याग्दी र मुस्ताङमा रहेका दुई वटा जलविद्युत आयोजना बन्द भएका छन् ।

म्याग्दीको नारच्याङ स्थित दुई मेघावाट क्षमत्ताको तातोपानी साना जलविद्युत आयोजना र मुस्ताङको कोवाङमा रहेको २४० किलोवाट क्षमत्ताको चोकोपानी जलविद्युत आयोजना बन्द भएको हो । आयोजना बन्द हुँदा उत्तरी म्याग्दी र मुस्ताङ जिल्लामा विद्युत आपूर्ती अनियमित भएको छ ।

बाँकी पृष्ठ ७ मा

फेवा विकास बैंक लिमिटेड | Fewa Bikas Bank Limited
Your Convenient Bank
(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ख" वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्था)

यहाँहरुको सुन्दर नगरी बेनीबजारमा भोलिदेखि
बेनी शाखाबाट कारोबार शुभारम्भ गर्दैछौं ।

मुख्य कार्यालय : चिप्लेढुंगा पोखरा
www.fewbank.com.np

शाखा कार्यालय : हुलाकचोक, बेनी, म्याग्दी
फोन : ०६९-५२१२३७, ५२१२३८

5f6s/L

खानेपानी आयोजना निर्माण

■ नवविकल्प

जिविस म्याग्दी अन्तरगत सञ्चालित दोस्रो चरणको पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना मार्फत चालु आर्थिक वर्षमा ६ वटा खानेपानी आयोजना निर्माण भएको छ ।

परियोजनाले आईतबार बेनीमा आयोजना गरेको अभिमुखीकरण कार्यक्रममा निर्माण सम्पन्न भएका आयोजनाबाट तिन हजार ४५ जनसंख्या लाभान्वित भएको जानकारी गराइएको हो । परियोजनाका जिल्ला सल्लाहकार थरेन्द्र पौडेलले थप नौ वटा आयोजना निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको जानकारी दिनुभयो । पौडेलका अनुसार चिमखोला, पाखापानी, शिख, ओखरबोट, रूम, अर्मन, बिम लगायत गाविसमा आयोजना निर्माण भएको हो । परियोजना मार्फत म्याग्दीमा खानेपानी र सरसफाईमा समुदायको पहुँच विस्तारका लागि योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन हुदै आएको छ ।

हालसम्म म्याग्दीको पाँच वटा गाविस सहित ५० वटा गाविसलाई पूर्ण सरसफाईयुक्त गाविस घोषणा गरिएको सल्लाहकार पौडेलले जानकारी दिनुभयो । अभियानबाट १३ हजार ८०३ जना सरसफाईको पहुँचमा आएका छन् । यसैगरी विभिन्न ६ ठाउँमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण भएको छ । दुई वटा निर्माणाधिन अवस्थामा छन् ।

स्थानीय विकास अधिकारी चिरञ्जीवी पौडेलको अध्यक्षता र परियोजनाका सर्म्पक व्यक्ति राजेन्द्र आचार्यको सञ्चालनमा सम्पन्न कार्यक्रममा परियोजनाका सरसफाई विज्ञ चन्द्रभक्त बिष्टले पूर्ण सरसफाईयुक्त घोषणाको अवधारणा र आवश्यकताको विषयमा प्रकाश पार्नुभएको थियो ।

विषयगत सरकारी कार्यालय प्रमुख, राजनितिक दलका प्रतिनिधि र संघ संस्था प्रतिनिधिहरू सहभागि कार्यक्रममा म्याग्दीको खानेपानी र सरसफाईको अहिलेको अवस्था, योजना तथा रणनितीको बारेमा छलफल भएको थियो । म्याग्दीका सतप्रतिशत घरधुरीमा आधारभुत खानेपानी सुबिधाको पहुँच विस्तार र सरसफाईमा पहुँच स्थापित गराउने योजना अघि सारीएको छ ।

दलित विद्यार्थीलाई सम्मान

■ नवविकल्प

२०७२ सालको प्रवेशीका परिक्षा एसएलसीमा सहभागी भई राम्रो ग्रेड ल्याएर उतिर्ण भएका म्याग्दीका दलित समुदायका छात्रछात्रालाई शुक्रबार बेनीमा सम्मान गरिएको छ ।

दलित वर्ग उत्थान समन्वय समितिको आयोजनामा उनिहरूलाई सम्मानका साथै एसएलसी उतिर्णपछि कुन विषय पढ्ने भन्ने विषयमा सहिजकरण पनि गरिएको थियो । दलित समुदायका विद्यार्थी मध्य सबैभन्दा उपल्लो तहको ग्रेड ल्याउने जामुनाखर्क उच्च माविका सुदिप बिक र पुजा बिकलाई नगद दश, दश हजार रूपैयाँ सहित सम्मान गरिएको छ ।

स्थानीय विकास अधिकारी चिरञ्जीवी पौडेलले उनिहरूलाई सम्मान गर्नुभएको थियो । यसैगरी शिक्षक शान्ता नेपाली र जगबहादुर किसानले विषय छनौटका विषयमा सहिजकरण गर्नुभएको थियो । ६० जना भन्दा बढी दलित छात्रछात्राको कार्यक्रममा सहभागिता रहेको थियो । दलित वर्ग उत्थान समन्वय समितिका उपाध्यक्ष बालकुमार लामिछानेको अध्यक्षता र याम किसानको सञ्चालनमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको भवन निर्माण

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालिका ८ गलेश्वरमा प्रवासीको सहयोगमा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाईको भवन निर्माण भएको छ । जापानमा रहेका म्याग्देलीहरूको सहयोगमा चार कोठे पक्कि भवन निर्माण भएको हो । भवनबाट सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई सञ्चालनको तयारी भएको गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोषका अध्यक्ष रूद्रबहादुर केसीले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार भवन निर्माणका लागि हालै मोना जापानमा रूपान्तरण भएको तत्कालीन म्याग्देली सञ्जाल जापानले १३ लाख ६५ हजार रूपैयाँ सहयोग गरेको थियो । यसैगरी बेनीको न्यु धौलागिरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले दुई लाख र जापानमा कार्यरत घतानका दिपक कार्कीको सक्रियतामा संकलीत एक लाख ३५ हजार रूपैयाँ सहयोग प्राप्त भएको थियो ।

केही रकम गलेश्वर जेष्ठ नागरिक आश्रमले पनि लगानी गरेको छ । गलेश्वरमा डेढ वर्षअघि सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई स्थापना भएको छ । साँघुरो कोठाबाट सञ्चालन हुदै आएको ईकाईको सेवा प्रवाहमा समस्या भएपछि नयाँ भवन निर्माण गरिएको हो ।

फड्केढुंगा-लेकफाँट पर्यटकीय सडक अलपत्र

■ नवविकल्प

निर्माण व्यवसायीको लापरबाहीका कारण उत्तरी पर्वतको फड्केढुङ्गा लेकफाँट पर्यटकीय सडक आयोजना अलपत्र परेको छ ।

सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङद्धारा चालु आर्थिक वर्षमा दश लाख बजेट बिनियोजन भएको आयोजनाको काम गर्न ठेक्का सम्झौता गरेको निर्माण कम्पनी आर्थिक वर्ष सकिन आठ दिन बाँकी रहँदा पनि कार्यक्षेत्रमा उपस्थित भएका छैनन् । निर्माण व्यवसायीको ढिलासुस्ती र लापरबाहीका कारण आयोजनाका लागि बिनियोजित बजेट फिर्ता हुने अवस्था आएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष रमेश मल्लले बताउनुभयो । सडक आयोजनाको काम गर्ने जिम्मेवारी कुश्माका निर्माण व्यवसायी चिरञ्जीवी शर्माले लिएका थिए ।

आयोजनाको काममा ढिलासुस्ती भएको विषयमा ठेकेदार र सडक डिभिजन कार्यालयलाई ताकेता गरेपनि बेवास्ता भएको अध्यक्ष मल्लको गुनासो छ । माझफाँटको फड्केढुङ्गा देखि पिडाल्नाको भिरसम्म पुगेको सडक लेकफाँट जोड्न करिब तिन किलोमिटर बाँकी छ ।

यसअघिको दुई वर्ष २१ लख र १६ लाख रूपैयाँ बजेटको काम भएपनि यसपाली कुनै पनि काम हुन नसकेको प्रती स्थानीय बासिन्दा निराश भएका छन् । सो सडकको ट्याक खुलेमा माझफाँट देखि लेकफाँट आवत जावत गर्न घुमाउरो बाटो प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता हट्ने र दुरी घट्ने जनाइएको छ ।

फोटो कथा

बिदेशबाट फर्किएर गाईपालन : म्याग्दीको राम्चेमा चिज उद्योग सञ्चालन गरेका यामबहादुर पुनले पालेको जर्सी गाईहरु । तस्विर : नवविकल्प

पुल बनेपछि : बेनी नगरपालीका १३ तातोपानी मसार र बरंजा २ पखेरको सिमानामा पर्ने म्याग्दी नदीमाथि निर्माण भएको झोलुङ्गे पुल । तस्विर : सन्तोष गौतम

अलपत्र भवन : काम पुरा नगरी ठेकेदार भागेपछि अलपत्र परेको निर्माणाधिन शिख गाविसको कार्यालय भवन । तस्विर नवविकल्प

; dfrf/

शान्ति समितिको भूमिका सम्बन्धी अन्तरक्रिया

■ **नवविकल्प**

बेनीमा बिहीबार स्थानीय शान्ति समितिको भुमिका सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । स्थानीय शान्ति समितिलाई सक्रिय र प्रभावकारी बनाएर समाजमा द्धन्द्ध न्युनीकरण गरि शान्ति कायम गर्न पहल गर्ने उद्देश्यले बेनी नगरपालीका कार्यालय र नगर स्तरीय शान्ति समितीको आयोजनामा अन्तरक्रिया गरिएको हो । कार्यक्रमको प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशवराज आचार्य र बेनी नगरपालीका कार्यालयका कार्यकारी अधिकृत छबीलाल सुवेदीले सहजिकरण गर्नुभएको थियो । उहाँहरूले समाजमा शान्ति कायम राख्न द्धन्द्ध र विभेद न्युनीकरण गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

नगर स्तरीय शान्ति समितिका संयोजक यामबहादुर खड्काको अध्यक्षता र नगरपालीका कार्यालयकी सोबिता शर्माको सञ्चालनमा सम्पन्न कार्यक्रममा स्थानीय शान्ति समिति म्याग्दीका संयोजक सुर्दशन श्रेष्ठ, बालअधिकार अधिकृत मिठू आचार्यको पनि उपस्थिती रहेको थियो । कार्यक्रममा नगरपालीका संयन्त्रमा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनितिक दलका प्रतिनिधि, शान्ति समितिका पदाधीकारी र नगरपालीका कार्यालयका कर्मचारीहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

सरकारी कार्यालयको अनुगमन

■ **नवविकल्प**

जिल्ला प्रशासन कार्यालय म्याग्दीले सदरमुकाम स्थित सरकारी कार्यालयहरूको अनुगमन सुरू गरेको छ ।

सरकारी कार्यालयको सेवा प्रवाहको अवस्था, सर्वसाधारणको गुनासो, समस्या पहिचान गरि सुधारका लागि पहल गर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशवराज आचार्यको नेतृत्वमा अनुगमन सुरू गरिएको हो ।

पहिलो दिन आईतबार जिल्ला अस्पतालमा अनुगमन भएको छ । प्रजिअ आचार्यको टोली दिउँसो २.१५ बजे अस्पतालमा पुग्दा चिकित्सकहरू कार्यकक्षमा थिएनन् । १.३० देखि २ बजेसम्म खाजाखाने समय भएपनि चिकित्सकहरू २.२० बजेसम्म कार्यकक्षमा उपस्थित नभएको विषयमा सेवाग्राहीहरूले गुनासो गरेका थिए । यसैगरी जिल्ला अस्पतालबाट निशूल्क वितरण हुने औषधिहरूको विवरण सहितको सूचना पाटी नराखेकाले राख्नलाई निर्देशन दिएको प्रजिअ आचार्यले बताउनुभयो । औषधि भण्डारण कक्ष पनि ब्यवस्थित नभएको पाइएको टोलीले जनाएको छ ।

कुन कुन औषधी कती मात्रामा मौजुदा छ भन्ने विवरण ब्यवस्थित तरिकाले राख्न प्रजिअ आचार्यले सम्बन्धित फाँटका कर्मचारीलाई निर्देशन दिनुभएको छ । टोलीले आकस्मीक कक्ष, अन्तरंग, बहिरंग, एक्सरे, रगत जाँच, नाम दर्ता, औषधि वितरण र भण्डारण कक्षको अनुगमन गरेको थियो ।

प्रजिअको टोली अनुगमनमा जाँदा अस्पतालका प्रमुख बरिष्ठ चिकित्सक रोशन न्यौपाने भेटिनुभएन् । अस्पतालका प्रमुख नभेटिदा सबै जानकार लिन नपाएको प्रजिअ आचार्यले बताउनुभयो । खाजा खान तोकीएको भन्दा बिस मिनेट ढिलागरी कार्यकक्षमा छिरेका चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई समयको ख्याल गर्न अनुगमन टोलीले निर्देशन दिएको छ ।

कर्मचारीहरू कार्यकक्षमा नभेटिने, कार्यालय प्रमुखहरू कार्यालयको काम छाडेर असम्बन्धित एनजिओ र औपचारीक कार्यक्रमहरूमा बढी समय बिताउने, ढिलासुस्ती गर्ने, विकासे कार्यालयको लेखा शाखाका कर्मचारी तथा प्राबिधिकले कमीसन र सेवाग्राहीको चाप हुने कार्यालयका कर्मचारीले अतिरिक्त सुबिधा माग्ने गरेको गुनासो सेवाग्राहीहरूले गरेका छन् ।

अदालत, मालपोत, नापी, प्रशासन र प्रहरी कार्यालयमा बिचौलीयाहरूले कर्मचारीलाई प्रभावमा पार्न खोज्ने र लेखापढी ब्यवसायीले मनोमानी ढंगले शुल्क लिने गरेको गुनासो रहेको छ । सेवा प्रवाहका क्रममा देखिएका कमजोरी पहिचान गरि सुधारका लागि जिल्लाका अन्य सरकारी कार्यालयहरूको पनि अनुगमन गरिने प्रजिअ आचार्यले जानकारी दिनुभयो ।

गलेश्वरमा प्रबन्ध समिति चयन

■ **नवविकल्प**

बेनपा -८ मा रहेको गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोषको शनिबार पाँचौं अधिवेशन सम्पन्न भएको छ । अधिवेशनले रूद्रबहादुर केसीको अध्यक्षतामा १३ सदस्यीय प्रवन्ध समिति निर्वाचित गरेको छ । समितिको उपाध्यक्षमा भीमनाथ पराजुली, सचिवमा माधवप्रसाद रेग्मी र कोषाध्यक्षमा बमबहादुर पुन रहनुभएको छ ।

सदस्यहरूमा अमरबहादुर बस्नेत, अङ्गत श्रेष्ठ, पूर्णबहादुर बानियाँ, अजिता मल्ल, अमृतमान शेरचन, टिकानन्द सुवेदी, नरबहादुर तिलिजा, कुमारी रोका र धनप्रसाद रोका चयन हुनुभएको छ । अधिवेशन उद्घाटन कार्यक्रममा प्रजिअ केशवराज आचार्यले गलेश्वरलाई धार्मिक पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्न सबै एक जुट हुन अनुरोध गर्नुभयो ।

अधिवेशनमा कोषको २०६७ साउन महिनादेखि २०७३ साल जेठ मसान्तसम्म कुल आम्दानी पाँचकरोड ४८ लाख ५८ हजार २३३, खर्च चारकरोड ३० लाख ५८ हजार १४२ र बचत एककरोड १८ लाख ८१ रूपैयाँ रहेको आयब्यय तथा संस्थागत प्रतिवेदन सार्वजनीक गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा कोषका सदस्यद्वय क्याप्टेन मिनबहादुर कार्की र युवनाथ रेग्मीले मन्तब्य राखेका थिए । कार्यक्रम कोषका अध्यक्ष रूद्रबहादुर केसीको अध्यक्षता, उपाध्यक्ष प. भीमनाथ पराजुलीको स्वागत र निवर्तमान सचिव गुमानसिं कार्कीको सञ्चालनमा सम्पन्न भएको थियो ।

शान्ति समिति संयोजकमा रेग्मी

■ **नवविकल्प**

स्थानीय शान्ति समिति म्याग्दीको संयोजकमा रेखाकौशल रेग्मी चयन हुनुभएको छ । समितिको शनिबार सम्पन्न ४६ औं बैठकले साउन १ गतेदेखि छ महिना सम्मका लागि रेग्मीलाई संयोजकमा चयन गर्ने निर्णय गरेको हो ।

रेग्मीले स्थानीय शान्ति समितिमा महिला मानव अधिकार रक्षकको सञ्जालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्दै आउनुभएको छ । साउन १ गतेदेखि समितिका वर्तमान संयोजक नागरिक समाजका सुर्दशनकुमार श्रेष्ठले रेग्मीलाई कार्यभार हस्तान्तरण गर्नुहुनेछ् । समितिको ६/६ महिनामा संयोजक परिवर्तन हुने ब्यवस्था रहेको छ ।

रेडियोदेखि मोबाइल एपसम्म !

पछिल्लो समयमा स्मार्ट फोनका प्रयोगकर्ता बढ्दै गैरहेका छन् । स्मार्ट फोनको प्रयोगसंगै मोबाइल एपको प्रयोगमा समेत वृध्दि भैरहेको छ । रेडियो, टिभी, पत्रपत्रिका आदि मोबाइल एप मार्फत नै सुन्न, हेर्न र पढ्न पाइने भयो । त्यस्तै कम्प्युटरमा गरीने कार्यहरु समेत एउटा मोबाइलमा गर्न सकिने भयो । एउटै मोबाइलमा धेरैभन्दा धेरै कार्य गर्न सकिने भयो । यसर्थ मोबाइललाई मुख्य साधन मानि भैरहेको सूचना तथा संचार प्रविधिको विकासमा आमजनताको पहुँच वृद्धि गर्दै जानुनै आजको आवश्यकता हो ।

रुद्रप्रसाद अधिकारी

मामाकहाँ जाँदा मैनिखांबोमा कपडाको झोलामा झुण्ड्याएर राखिएको हजुरबाको रेडियो नै मैले पहिलोपटक देखेको रेडियो थियो । त्यतिबेला रेडियोको लोकप्रियता यति थियो कि मानिसहरु कार्यस्थलमा जाँदा पनि रेडियो बोकेर हिंड्थे । घरमा मात्र नभई खेतमा काम गर्दा समेत रेडियो सुन्ने प्रचलन थियो । ब्याट्रीबाट चल्ने रेडियो मानिसहरु साथमै बोकेर हिंड्थे । लोकप्रिय नहोस पनि कसरी त्यतिबेला सूचना तथा संचारको भरपर्दो एवं निर्विकल्प माध्यम नै रेडियो थियो । केवल समाचार सुन्ने माध्यम मात्र थिएन नाटक, सांगीतिक कार्यक्रम, जानकारी मुलक एवं सुचनामुलक सन्देशहरु सुन्न सकिने एउटा महत्वपुर्ण संचार माध्यम थियो रेडियो।

पछी क्यासेट प्लेयर समेत भएको रेडियोको क्रेज बढ्दै गयो । गाउँमा क्यासेट घन्का(उनेको बेग्लै शान थियो । मेग्नेटिक टेपमा श्रव्यसामग्री रेकर्ड गरिने त्यस्ता क्यासेटमा भजन, लोकगीत, प्रबचन आदि सुन्न पाइन्थ्यो । एउटा क्यासेटमा रहेका विभिन्न गीत सुन्न क्यासेट रिवाइन्ड भैन्जेल कुर्नुपर्ने बाध्यता थियो। दायाँ र बायाँ गरी बजाउन मिल्ने त्यस्ता क्यासेटहरुमा प्राय आदि घण्टा देखि बढीमा दुइ घण्टासम्मका श्रव्य सामाग्री सुन्न मिल्थ्यो । त्यतिनै बेला हिंड्दै सुन्न मिल्ने एफएम रेडियो'वाकमेन' र गोजीमा लिएर हिंड्न मिल्ने क्यासेट प्लेयर पाइन्थ्यो ।

क्यासेट प्लेयरको लोकप्रियता चुलिन नपाउँदै गाउँमा टिभीले ख्याती कमाउन थाल्यो त्यो पनि ब्ल्याक एण्ड ह्वाइट टिभीले । घरमाटिभी हुनेलाई मानिसहरु इज्जत र प्रतिष्ठासंग जोडेर हेर्थे । टिभी हुनेको घरमा दर्शकको घुइंचो लाग्थ्यो त्यति बेला गाउँमा बिद्युत लाइन जडान भैसकेको थियो । केबल या डिश टिभीको प्रबन्ध भने थिएन, त्यसैले टिभीमा एक मात्र सरकारी च्यानल आउँथ्यो ।

घर-घरमा टिभी राख्ने क्रम बढ्दै गयो । उता गाविस कार्यालयमा टेलिफोन सेवा उपलब्ध हुन थाल्यो । बिदेशमा रहेका आफ्ना आफन्तसंग कुरा गर्नको लागि टाडा टाडाबाट मानिसहरु घन्टौं हिंडेर गाविस कार्यालय पुग्थे। त्यतिबेला फोनमा कुरा गर्न महँगो थियो त्यसैले मानिसहरु छिटो छिटो कुरा गर्थे ।

पछी कलर टिभी आयो । अब फेरी घरमा कलर टिभी हुनेको बेग्लै शान हुने भो । रोजगारीको लागि खाडी मुलुक र अन्य देशमा गएकाहरुले उता बाट फर्किंदा टिभी ल्याउने होडबाजी नै चल्यो । मानिसहरुले टिभीको साथमा सिडी, डिभिडी प्लेयर, उफर आदि विद्युतीय साधन ल्याउने क्रम बढ्यो ।

गाविसमा मात्र रहेको टेलिफोन सुबिधा कोडलेस फोन हुँदै गाउँका पसल-पसलमा राख्न थालियो । सुरुमा निकै महँगो पर्ने मोबाइल जोकोहीले लिन सक्दैनथे । त्यतिबेला फोन रिसिभ गर्नेले पनि पैसा तिर्नु प्रर्दथ्यो त्यसैले मानिसहरु छोटो छिटो कुरा गर्थे । बिस्तारै मोबाइल पनि विदेशमा रहेका आफन्तले पठाईदिन थाले, त्यो पनि सादा मोबाइल, दोहोरो कुराकानी गर्न मात्र मिल्ने अरु सुबिधा नभएको ।

सुरु सुरुमा कम्प्युटर केहि बिद्यालय इन्स्टिच्युटमा सिमित थिए । त्यतिबेला अपरेटिङ सिस्टममा डस(DOS) पपुलर थियो । पछीइमेल इन्टरनेटको विकास र प्रयोग बढ्दै गयो, देशका प्रमुख शहरमा इमेल इन्टरनेट सुबिधा उपलब्ध हुन थाल्यो । त्यति बेला हाईफाइभ र याहु मेसेन्जर अहिलेको फेसबुक र ट्वीटरजस्तै लोकप्रिय थिए ।

ऊ बेला सादा मोबाइल प्रयोग गर्नेहरु अहिले आइफोन चलाउँछन् । मोबाइलको रुपरंग, गुण र बिशेषतामा परिवर्तन आयो र यसले एकछत्र राज गर्न सफल भयो । आजकल मोबाइल नबोक्ने मान्छे भेटाउन मुस्किल पर्छ । आफ्नो आर्थिक हैसियत अनुसार कुनै न कुनै मोबाइल मानिसहरुले बोकेकै हुन्छन् ।

ब्ल्याक एण्ड व्हाइट नोकियाको सेट निकै पपुलर थियो सुरुमा । पछि विभिन्न ब्राण्डका विभिन्न बिशेषता सहितका मोबाइलले ठाउँ ओगट्दै गए। एफएम रेडियो सुन्न मिल्ने , क्यामेरा भएको, मेमोरी कार्ड लाग्ने, अडियो भिजुअल रेकर्डिङ गर्न मिल्ने बिशेषता थपिंदै गए । त्यसपछिस्मार्ट फोनले बजार ओगट्न थाल्यो । एन्ड्रोइड, विन्डोज लगाय(तका विभिन्न अपरेटिङ सिस्टमका मोबाइल तथा आइफोनको विकास भयो र भइरहेको छ ।

रेडियो र टिभीमा पनि गुणात्मक सुधार आइसक्यो । डिजिटल प्रविधि अंगाल्दै अनलाइन प्रशारणमा गएका छन् । सिआर्टी डिस्प्ले लाई एलसिडी,एलइडी डिस्प्लेले विस्तापित गर्दैछ । त्यसैगरी सिमित भण्डारण क्षमता भएका उहिले कामेग्नेटिक टेप, फ्लपी डिस्क, सिडी, डिभिडी आदि लाईसानो मेमोरी चिप रड्राइभले विस्तापित गरिसक्यो ।

पछिल्लो समयमा स्मार्ट फोनका प्रयोगकर्ता बढ्दै गैरहेका छन् । स्मार्ट फोनको प्रयोगसंगै मोबाइल एपको प्रयोगमा समेत वृध्दि भैरहेको छ । रेडियो, टिभी, पत्रपत्रिका आदि मोबाइल एप मार्फत नै सुन्न, हेर्न र पढ्न पाइने भयो । त्यस्तै कम्प्युटरमा गरीने कार्यहरु समेत एउटा मोबाइलमा गर्न सकिने भयो । एउटै मोबाइलमा धेरैभन्दा धेरै कार्य गर्न सकिने भयो । यसर्थ मोबाइललाई मुख्य साधन मानि भैरहेको सूचना तथा संचार प्रविधिको विकासमा आमजनताको पहुँच वृद्धि गर्दै जानुनै आजको आवश्यकता हो ।

(लेखक अधिकारी जिल्ला विकास समितिको कार्यालय म्याग्दीमा सूचना तथा संचार प्रविधि स्वयंसेवक इन्जिनियरको रुपमा कार्यरत हुनुहुन्छ ।)

Study and work in JAPAN
Admission open.......
S. RAJ LANGUAGE INSTITUTE PVT.LTD
Basic, intermediate and Advance Japanese language with audio and video classes.
NAT, TEST, jlPT, TOP–J Preparation classes
100% visa success rate
No need bachelor and master certificate
City on your choice(Tokyo, Chiba, Nagoya, Osaka, Hokkaido, Sendai, Fukuoka, okinawa+ many more)
Japanese language classes are running for October session 2016
जापानिज भाषा पढ्न र जापान जानको लागि
संगमचोक बेनीवजार, म्याग्दी
For more details visit us
contact : 069-521185, mob 9846779548
Email :- rajfellows143@gmail.com

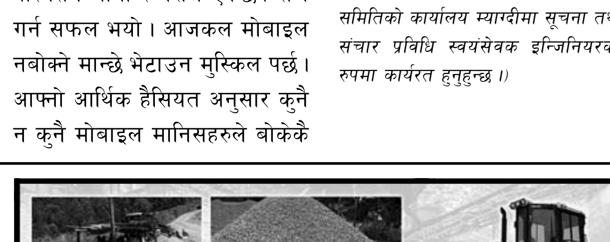
प्रो. नारायण जि.सी.
मो.नं. ९८५१०१८६८३, ९८५७६४०००३
जि.सी. क्रसर उद्योग
बेनी नगरपालिका–११, बगुवाखोला, म्याग्दी
सम्पर्क: ०६९-५२०९२०, ९८०२०६०३२२ (श्याम)
९८०५२०६२३५ (दिपक) ९८५७६२२३८० (हरि)
हाम्रा सेवाहरु
आधुनिक क्रसर मेसिनबाट उत्पादित उच्च गुणस्तरीय गिट्टी, बालुवा, ग्रावेल तथा ४ र ६ इन्चका ब्लक चाहिएमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।
साथै
एस्काभेटर, डोजर, टिपर लगायतका हेभी इक्युप्मेन्ट चाहिएमा समेत हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।
तपाईंको सेवाका लागि सम्पूर्ण निर्माण सामग्री एकै ठाउँमा...

नव विकल्प साप्ताहिक
बेनी, म्याग्दी

सम्पादकीय ...

उपभोक्तालाई जिम्मेवार बनाऔं

:yfgLo txsf] ljsf; lgdf{0fsf] lhDdf pkef]Qmf ;ldltx?nfO{ 5 . lhlj ; / uflj ; sf ;fgf ;fgf ofhgfx? pkef]Qmf ;ldltx?sf] g]t[Tjdf g}xG5g\ . pkef]Qmf ;ldlt dfkm{t ofhgfx? sfof{Gjog ubf{pkef]Qmfx? ljsf; ofhgfk|lt lhDd]jf/ xg] / ljsf; ofhgfsf] ckgTj xg] ePsfn] ;fgf ofhgfx? pkef]Qmfx?nfO{ lbg]lgod ag]sf]xf]. pkef]Qmf ;ldlt dfkm{ xg]ljsf; lgdf{0fdf hg;xeflutf h6fpg ;xh xG5 . csf{[s'/f pkef]Qmf ;ldlt dfkm{ ;DkGg xg]ofhgfsf]lbuf]kgf klg xg]ck]If /flvPsf]xG5 . ljsf; lgdf{0fsf]g]t[Tj pkef]Qmfx?nfO{lbPf pglx?df g]t[Tj ug]{ Ifdtfsf] ljsf; klg xG5 . ljsf; lgdf{0fsf] of]k4tLdf w/]} ;s/fTds s'/fx? xbf xb}klg pkef]Qmf ;ldltx? u}/ lhDd]jf/ eOlbPf o;sf] gs/fTds c;/ b]vf kg{yfn]sf]5 . ofhgf sfof{Gjog ug]{lgsfo / s]xL 6f7fjf7f pkef]Qmfx?sf sf/0f clxn]of]k4tLdf v/fa cfpg yfn]sf]xf].

DofUbL lhNnfdf pkef]Qmfx? dfkm{ ul/Psf clwsfz ofhgfx?sf] sfo{gdg'f ofJo 5 . l;ldt ah]6 / lgdf{0f ;fdulx?sf] cefjsf sf/0f klg pkef]Qmfx?n] ofhgf ;dod};DkGg u/]sf 5g\. rfn' cfly{s jif{sf ;DkGg ug{k{g]{ w/}} ofhgfx? pkef]Qmf ;ldltx?n] ;dod}; s]sf p2fx/0fx? 5g\. sltko ofhgfx?df dlxnfx?sf] ;lqmotfdf ;Sgkg] ;do cufj}ofhgf ;DkGg u/]sf 5g\. ufpPfpFf ljsf; sf]hfu/0f cfPsf] 5 . l;ldt ;/sf/L ah]6df ;'? ul/Psf ofhgfx? rGbf / ;xofu h6fP/ ufpFx?n]ljsf; lgdf{0f u/]sf 5g\ ;8s,ljBfno ejg,kbdfu,{vfgkfgL ofhgf nufot ljsf; lgdf{0fdf kl5Nnf] ;do :yfgLo txdf ;xofu h6g]u/]sf]5 . t/ s]xL ofhgfsf pkef]Qmf ;ldltx? eg] 7]sbf/ kjl[Q dfhfPsf]5 . ljsf; ofhgfx?sf] ;Demf}tf ug]{/ sldzg vfP/ 7]sbf/nfO{lbg];+s[tn] klg :yfg kfpg yfn]sf]5 . lgodg ug]{lgsfon] o;nfO{s8fO ug{g; sdf cjsf]s]xL jif{leq ljsf; ofhgfx? bnfnx?sf]xftdf kUg ;S5 . o; tkm{klg ;dod};j}kIfsf]Wofg hfg h?/L bl]vG5 .

:yfgLo:t/df u7g ePsf pkef]Qmf ;ldltx?df jiff}bl]v Pp6}JolQmx?sf]xfnLdxfnL 5 . u|ld0f ;8s lgdf{0fdf u7g ePsf pkef]Qmf ;ldltx? 7]sbf/ h:t} ePsf 5g\. sldzg / gfkmf dfq xg]{kjl[Q pglx?df dfhfPsf]5 . uflj ;n]To:tf pkef]Qmf ;ldltx?nfO{ dfGotf lbgxFg . lgjfk{rt :yfgLo lgsfo gePsf sf/0fn]klg o:tf];d:of cfPsf]xf]. lhlj ; / uflj ; dfkm{ ul/g] ljsf; lgdf{0fsf pkef]Qmf ;ldltx?sf] kbfjlw Psjif{xg]lgod ePklg of]kOf{sfof{Gjog xg ;s]sf]5g . o;n]klg pkef]Qmf ;ldltx? u}lhDd]jf/ xF}uPsf xg . Ps jif{pkef]Qmf ;ldltsf] cWoIfdf j;]sf]JoQmL kg ToxL ofhgfsf]pkef]Qmf ;ldltdf j:g gkfpg]lgdonfO{s8fO ug{; sdf 7]sbf/ kjl[Qdf sld cfpg]/ g]t[Tj ljsf;df yk 6]f kUg]5 .

l6Kk0fL, k|ltlqmof / ;emfj

नवविकल्प साप्ताहिकमा छापिएका लेख,समाचार, वा अन्य सामाग्रीमाथि आफूलाई लागेका विचार, धारणा पठाउनुहुन अनुरोध छ । स्वच्छ र सटिक तथा आलोचनात्मक टिप्पणीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

सम्पर्क:
bikalpanews@gmail.com
फोन : ०६९-५२०९९५ मो.नं. : ९८४७६२४२८६

मल्लाज म्याग्दी जिल्लामा गाभिने सम्भावना बढेको हो त ?

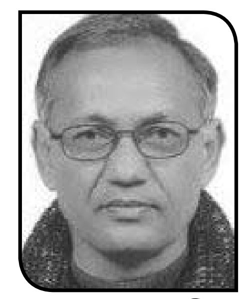

चन्द्रप्रकाश बानियाँ

भौगोलिक सुगमताका दृष्टिले एकै जिल्ला अन्तर्गत रहनुपर्ने वेनी र मल्लाज ज्योतिषीय गणितका कारणले अलग हुन गएका थिए। जनस्तरबाट बारम्बार विषयको उठान हुने गरेको भएपनि जिल्लाको उच्च नेतृत्वको स्वार्थले त्यसलाई कहिल्यै. साकार रुप ग्रहण गर्ने अवसर जुर्न दिएको थिएन। मल्लाजलाई आफूमा गाभ्न म्याग्दी तयार हुनु तर पर्वतले रुचि नराख्नुको वास्तविक कारण संसदीय निर्वाचनको सिट संख्यामा हुनसक्ने घटबढको सम्भावना थियो। मल्लाजको क्षेत्र म्याग्दीमा गाभिँदा म्याग्दीमा संसदीय निर्वाचन क्षेत्रको संख्या बढ्न सक्थ्यो र पर्वतमा घटेर एकमात्र रहने सम्भावना थियो। आफूले उपभोग गर्दै आएको सुविधाबाट वञ्चित हुन पर्वतको स्थानीय नेतृत्व राजी नहुनु स्वाभाविक थियो। पछिल्लो कालखण्डमा सडक सञ्जालले सदरमुकासँग ग्रामिण इलाकाको सम्बन्ध जोडिन थालेपछि जनताको त्यो आवाज मधुरो हुँदै गएको हो।

लेखीतम् धनीका नाम जिल्लै पर्वत, अड्डा बाग्लुङ्ग, थुम पुला गाउँ......बस्ने फलानाको नाति, तिलानाको छोरा/छोरी/बुहारी .....वर्षको ढिस्कानो, धनव्यहोरिणी ऋणि आसामीका नाम ऐ. ऐ. बस ने.. ....मेरो मनोमान खुसीराजीले यो दृष्टिबन्धक नामको कागज गरिदियाँ । इति संवत २०१८ साल.....महिना रोज.....सुभम्-– – – – – – - - - - - -- - - - -- - - - - १.

तिनताका अर्थात वि.सं. २०१८ सालतिर गाउँघरतिर स्कुल पाठशालाहरु खुलिसकेका थिएनन । पढलेख गर्ने उमेरका केटाकेटीहरुलाई घरघाउँमा आवश्यक पर्ने सामान्य चिठी तमसुक लेख्न बाँच्न सक्ने बनाउने उद्देश्यले हिउँदका दिनहरुमा प्रतिवर्षजस्तो ३/४ महिना, माष्टरको जोहो हुनसक्यो भने, कसैको खाली बसेको घर कटेरा, टौवा वा चौर चौतारीहरुमा अस्थायी कक्षा सञ्चालन गरिन्थ्यो ।

त्यस्तै एउटा पाठशालामा आठ वर्षको उमेरमा मेरो अक्षरारम्भ भएको हो । दुईवटा अस्थायी कक्षा लिएर अंङ्क अक्षर खारी सकेपछि दुना, सवा, डेढी आदिको हिसाबी फर्मुला कण्ठ गरेर चिठी, भर्पाइ, कपाली तमसुक पछि उल्लेखित व्यहोराको दृष्टिबन्धक नामको तमसुक लेख्ने कण्ठ पार्ने उद्योगमै रहेको समयमा गाउँमा स्कूल खोल्ने स्वीकृति सरकारबाट प्राप्त भएको सुसमाचार आयो । नयाँ स्कुल, नयाँ शिक्षक र नयाँ पाठ्यक्रम अनुसारको पढाई लेखाई सुरु भएपछि परम्परागत व्यावहारिक पढाई लेखाई दृष्टि बन्धकमै तुरियो । त्यसभन्दा अघि बढेन । सायद, त्यसपछि भोगबन्धक, राजीनामा, फार्से आदि आउँथे होला।

आशय पुरानो पढाइलेखाईको स्थानीय परम्पराको जानकारी दिने होइन, मैले त्यतिबेला पढेको तमसुकको नमुनामा परेका केही तथ्यहहरुले औंल्याउने इतिहासको स्मरण गर्ने गराउने मनशाय राखेको हो । बेला पञ्चायती व्यवस्थाको प्रारम्भिक कालको थियो । गाउँ पञ्चायत, जिल्ला पञ्चायत, राष्ट्रिय पञ्चायत आदि पञ्चायतका प्रशासनिक पिरामिडहरु गठन भैसकेका थिएनन । त्यसैले यतिबेलाको वेनी नगरपालिकाले ओगटेको क्षेत्रफलमध्येको ज्यामरुक र रत्नेचौरबाहेक पातलेखेत/वाखेत समेतलाई "पुलाथुम" भनिन्थ्यो ।

जिल्लाको नाम पर्वत थियो । अड्डा अर्थात जिल्ला सदरमुकाम बाग्लुङ्ग थियो । राणाकालमा कायम गरिएका ३५ जिल्ला मध्येको एउटा पर्वत थियो । पञ्चायती व्यवस्था स्थापना भएपछि देशलाई १४ अञ्चल ७५ जिल्लामा विभक्त गरेर नयाँ प्रशासनिक इकाईहरु बनाइएको हो । राणाकालीन जिल्ला विभाजनमा अहिलेको बाग्लुङ्ग, म्याग्दी र मुस्ताङ्ग समेतको इलाकालाई पर्वत जिल्ला भनिन्थ्यो ।

हाल अस्तित्वमा रहेको पर्वत जिल्लाको लगभग पुरै इलाका स्याङजामा पर्दथ्यो । पुरानो पर्वत जिल्लालाई पञ्चायतले तीन टुक्रा पाऱ्यो र बाग्लुङ्ग, म्याग्दी, मुस्ताङ बनायो । पुरानो चौबीसी राज्य पर्वतको विरासतको असली हकदार वास्तवमा म्याग्दी थियो । किनकि सोह्रहजार पर्वत नामको चौबीसी राज्यको राजधानी "वेनी-ढोलठाना" थियो । कमसेकम तीनवटा मध्ये एउटा जिल्लाको नाम पर्वत हुनुपर्ने हो। त्यसो भएन। राणाकालीन पर्वतभन्दा बाहिरको इलाकालाई पर्वत नाम दिइयो । ऐतिहासिक पर्वत राज्यको नामबाट न्वारान गर्न पाउने म्याग्दीको हक कसरी खोसिएको थियो भन्ने कुराको एउटा रमाइलो प्रसङ्ग छ ।

विपी कोइरालाको नेतृत्वमा गठन भएको नेपाली कांग्रेसको पहिलो जननिर्वाचित सरकारलाई २०१७ सालको पौष १ गते गद्दीच्यूत गरेपछि तत्कालीन राजा महेन्द्रले संसदीय व्यवस्थाको सट्टामा निर्दलीय पञ्चायत व्यवस्था लागु गर्ने निर्णय लिए । त्यही सन्दर्भमा राणाकालमा विभाजन गरिएको ३५ जिल्लाको प्रशासिनिक संयन्त्रमा फेरबदल गर्ने निर्णय भएपछि जिल्ला र अञ्चलहरुको संख्या कति बनाउँदा तिनको भविष्य दिगो हुन्छ भनेर भाग्यफल हेर्ने आदेश दरबारीया ज्योतिषिहरुलाई दिइएछ ।

ज्योतिषिहरुले दिएको रायसल्लाह अनुसार अञ्चल र जिल्लाहरुको सिमा निर्धारण गर्ने जिम्मेवारी आयोगलाई सुम्पिएछ । आयोगले अञ्चल त १४ वटा बनाएछ तर तोकिएको मापदण्ड अनुसार कसैगर्दा पनि जिल्लाको संख्या ७५ पुऱ्याउन नसकेपछि १४ अञ्चल र ७४ जिल्लाको खाका दरबारमा बुझाएछ। देवी देवता, धर्म परम्परा र ज्योतिषीय भाग्यफलमा विश्वास गर्ने दरबारबाट "जसरी पनि जिल्लाको संख्या ७५ पुऱ्याएर ल्याउने" थप आदेश पाएको आयोगले स्याङजा, कास्की, बागलुङ्ग र म्याग्दीबाट ससाना टुक्राहरु काटेर ७५ रौं जिल्ला बनाएछ । नामाकरण गर्ने बेलामा ७५ रौं जिल्लाको नाम पर्वत कायम गरेर पुरानो पर्वतलाई नयाँ नाम "म्याग्दी" दिइएछ। यसरी हामीले वाल्यकालदेखि घोक्दै आएको "जिल्लै पर्वत" भन्ने शब्दावली इतिहासको विषय बन्न पुगेको हो । आवश्यकता र तोकिएको मापदण्डमा परेर होइन ज्योतिषिले जुराएको संख्या पुऱ्याउनका लागि मात्र पर्वत नामको जिल्ला बनेको हो ।

यतिबेला गाउँ र नगरपालिकाहरुको पुन सिमाङ्कन/विभाजन गर्ने र संख्या किटान गर्ने जिम्मेवारी पाएको आयोगले आफ्नो काम प्रारम्भ गरेको छ । गाउँपालिकाहरुको नयाँ सिमाङ्कन गर्ने सन्दर्भमा पुराना गाउँ विकास समितिहरु एकआपसमा गाभ्दा वडाहरु नटुक्रयाउने कार्यादेश पाएको आयोगले केही गाउँ तथा नगर पालिकाका वडाहरु यताउता गर्नुपर्ने आवश्यकताबोध गरेर त्यसका लागि अनुमतिको माग गरेको छ ।

गाविस, र नगरपालिकाका वडाहरुको मात्रै होइन केही जिल्लाहरुको समेत पुनसिमाङ्कन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको हुनाले त्यसको लागि पनि अनुमतिको माग गरिएको छ भन्ने सुनिन्छ । यदि कुरो साँचो हो भने २०१८ सालदेखि पछिल्लो संसदीय निर्वाचनसम्म निरन्तर उठ्दै आएको एउटा जनसरोकारको विषय पर्वत जिल्लाको उत्तरीखण्ड अर्थात मल्लाज क्षेत्रलाई म्याग्दीमा गाम्भ्नुपर्ने स्थानीय जनताको माग यसपटक बल गर्नसक्यो भने सम्बोधन हुन सक्ने सम्भावना देखिएको छ ।

भौगोलिक सुगमताका दृष्टिले एकै जिल्ला अन्तर्गत रहनुपर्ने वेनी र मल्लाज ज्योतिषीय गणितका कारणले अलग हुन गएका थिए । जनस्तरबाट बारम्बार विषयको उठान हुने गरेको भएपनि जिल्लाको उच्च नेतृत्वको स्वार्थले त्यसलाई कहिल्यै. साकार रुप ग्रहण गर्ने अवसर जुर्न दिएको थिएन । मल्लाजलाई आफुमा गाभ्न म्याग्दी तयार हुनु तर पर्वतले रुचि नराख्नुको वास्तविक कारण संसदीय निर्वाचनको सिट संख्यामा हुनसक्ने घटबढको सम्भावना थियो । मल्लाजको क्षेत्र म्याग्दीमा गाभिँदा म्याग्दीमा संसदीय निर्वाचन क्षेत्रको संख्या बढ्न सक्थ्यो र पर्वतमा घटेर एकमात्र रहने सम्भावना थियो । आफूले उपभोग गर्दै आएको सुविधाबाट वञ्चित हुन पर्वतको स्थानीय नेतृत्व राजी नहुनु स्वाभाविक थियो । पछिल्लो कालखण्डमा सडक सञ्जालले सदरमुकासँग ग्रामिण इलाकाको सम्बन्ध जोडिन थालेपछि जनताको त्यो आवाज मधुरो हुँदै गएको हो ।

नयाँ संवैधानिक व्यवस्था अनुसार भौगोलिक आधारमा निर्वाचित हुने संसद सदस्यहरुको संख्या १६५ मात्र कायम गरिएको छ। अब आयोजित हुने नयाँ निर्वाचनमा पर्वतमा एउटा मात्र निर्वाचन क्षेत्र रहने निश्चित छ । संसदीय सिटसंख्या घटनाले परिस्थिति उल्टो भएको छ । दुइ क्षेत्रको सुविधा उपभोग गरिरहेको राजनीतिक दलहरुको स्थानीय नेतृत्वले अब उप्रान्त एउटै क्षेत्रमा सिमटिनुपर्ने छ। अर्थात राजनीतिक प्राङ्गण साँघुरिने निश्चित भएपछि मल्लाज क्षेत्रप्रतिको अनुराग स्वत कम हुनेछ ।

मल्लाज पर्वतमा रहँदा हुनसक्ने फाइदा पर्वतका लागि अब बाँकी केही रहँदैन । त्यसैले यसपटक पर्वतको स्थानीय नेतृत्व पनि मल्लाज छोड्न राजी हुनसक्ने सम्भावना छ । मल्लाजको जनताले चाहने हो भने त्यो क्षेत्र यसपटक म्याग्दीमा समावेश हुने सम्भावना प्रबल देखिन्छ । म्याग्दीको सन्दर्भमा पनि मल्लाज गाभ्नु घाटाको सौदा हुन्छ जस्तो लाग्दैन । बरु नयाँ प्रशासनिक पुरसंरचनाले वेनीमा रहेका जिल्लास्तरीय विकासे अडडाहरु उठाउँदाको क्षतिपूर्ति हुनसक्ने सम्भावना इन्कारगर्न मिल्दैन। कमसेकम निकट भविष्यमा कम हुनसक्ने वन्द व्यापार र चहलपहल यथावत रहने कारण मल्लाजको घना र निकटको बस्ती बन्ने छ। अवश्य, सम्वन्धित दुबै पक्ष अर्थात मल्लाज क्षेत्रका राजनीतिक अगुवा, म्याग्दीको राजनीतिक नेतृत्व र वेनीबजारको उद्योग वाणिज्य संघ समेतको ध्यान त्यतातिर गएकै होला। ■

नवविकल्प साप्ताहिक पत्रिकाको इ-पेपर लगायत ताजा स्थानीय तथा राष्ट्रिय समाचारका लागि-
www.bikalpanews.com

आयुर्वेद औषधालयको नयाँ भवन निर्माण

■ नवविकल्प

म्याग्दीको भगवती गाविसमा रहेको महेन्द्र राखु आयुर्वेद औषधालयको नयाँ भवन निर्माण भएको छ ।

सहरी आवास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय बागलुङले करिब एक करोड रूपैया लगानीमा निर्माण गरेको अपाङ्गमैत्री भवन भुकम्प प्रतिरोधात्मक क्षमत्ताको रहेको छ ।

९८ लाख ५२ हजार २०८ रूपैयाँको लागतमा निर्माण भएको भवनमा एक वटा सभाहल सहित १२ वटा कोठा रहेका जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रका प्रमुख रमेश शर्मा भुषालले जानकारी दिनुभयो ।

यसअघि जिर्ण अवस्थामा रहेको भवनबाट औषधालयको सेवा प्रवाह हुदै आएको थियो । सुबिधासम्पन्न भवन निर्माण भएपछि सेवा प्रवाहमा पनि सेवा सहज भएको औषधालयका प्रमुख लक्ष्मण चालिसेले बताउनुभयो ।

औषधालयबाट भगवती, पिप्ले, दग्नाम, बेग, चिमखोला लगायत गाविसका सर्वसाधारणले आयुर्वेद सेवा लिने गरेका छन् । नव निर्मीत भवन बिहीबार एक कार्यक्रमको आयोजना गरेर डिभिजन प्रमुख ईञ्जिनियर रोशन श्रेष्ठले जिल्ला आयुर्वेद प्रमुख भुषाल मार्फत औषधालयका प्रमुख चालीसेलाई हस्तान्तरण गर्नुभएको थियो ।

भगवतीका अगुवा देबेन्द्रबहादुर मल्लको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा भवन डिभिजनका ईञ्जिनियर तेजेन्द्र शर्माले मन्तब्य ब्यक्त गर्नुभएको थियो भने निर्माण ब्यवसायीक कृष्णकुमार शेरचन लगायत स्थानीय सरोकारवालाहरूको उपस्थिती रहेको थियो ।

मालढुंगा बेनी सडक मर्मतको काम सुरु

■ नवविकल्प

म्याग्दी, मुस्ताङ जिल्ला र उत्तरी पर्वतलाई राष्ट्रिय राजमार्गसंग जोड्ने मालढुंगा-बेनी सडक मर्मतको काम आर्थिक वर्षको अन्तमा आएर सुरू भएको छ ।

पर्वतको मालढुंगा देखि म्याग्दीको सदरमुकाम बेनी जोड्ने १३ किलोमिटर सडक मर्मत गर्ने काम आर्थिक वर्ष सकिनै लाग्दा धमाधम भैरहेको छ । सडक मर्मतका कारण सवारी आवागमनमा समस्या भएको छ ।

बिच बाटोमा घण्टौं कुरेर गाडी पार गर्नुपर्ने ससमस्या रहेको छ । सडक डिभिजन कार्यालयको ढिलासुस्तीका कारण चालु आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने मर्मत कार्य वर्षान्तमा सुरू भएको हो ।

सडक डिभिजनले ठेक्का मार्फत फनफने, लस्ती, लामाखेत क्षेत्रमा नाली, पर्खाल निर्माण र फराकीलो बनाउने काम गरिरहेको छ । फनफनेको साँघुरो सडकलाई फराकीलो बनाउने काममा परिचालीत बराहथान निर्माण सेवा कुश्माका सञ्चालक गणेश श्रेष्ठले असार मसान्तभित्र सम्मन्न गर्ने गरी असार १९ गते ठेक्का सम्झौता गरेर सोही दिनदेखि काम सुरू गरेको बताउनुभयो ।

१६ लाख २५ हजार रूपैयाँमा सम्झौता भएको काम गर्न मौसम र सवारी आवत जावतले प्रभावित बनाएको छ । दैनिक जसो बर्षा हुने र सवारी साधन पास हुन बिच बिचमा काम रोकेर सडक सूचार गर्नुपर्ने भएकाले असजिलो भएको सञ्चालक श्रेष्ठको भनाई छ ।

फनफनेमा दुई हजार ६०० घनमिटर पहाड र माटो कटीङ गरेपछि बजेट बाँकी भएमा नाग्लीवाङ खण्डमा पनि काम गर्ने सम्झौता भएको छ । यसैगरी बिभिन्न ठाउँमा ५५ लाख रूपैयामा उक्कीएको कालोपत्रे, पर्खाल, नाली निर्माणको काम भैरहेको छ ।

फोहोर ब्यवस्थापन र योजना सञ्चालन प्रक्रियालाई सहज बनाउन माग

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालीका कार्यालयसंग सेवाग्राहीहरूले फोहोर ब्यवस्थापनमा ध्यान दिन र योजना सञ्चालन प्रक्रियालाई सहज बनाउन माग गरेका छन् ।

नगरपालीकाले शनिबार बेनी स्थित जिविस सभाहलमा आयोजना गरेको सार्वजनीक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागि नगरबासीले यस्तो माग गरेका हुन् । अधिकांश सहभागीले नगरपालीकाको योजना सञ्चालनका क्रममा पेश्कि नदिने नितीगत ब्यवस्थाका कारण उपभोक्ता समितिलाई झञ्जट भएको गुनासो गरेका थिए ।

यसैगरी फोहोर संकलन गर्न खरिद गरिएको कम्यास्टर मेसीनलाई प्रयोगमा ल्याउन, ल्याडफिल साईड बनाउन, सार्वजनीक स्थल र नदी किनारमा फोहोर फाल्नेलाई कारबाही गर्न, बेनी बजारको ढल निकासलाई ब्यवस्थित बनाउनुपर्ने सहभागिको भनाई थियो ।

सडक र सार्वजनीक जग्गाको अतिक्रमण हटाउन, बसपार्क र बधशाला ब्यवस्थापन गर्न पनि सुझाव दिएका छन् । लक्षित वर्गको बजेट रकामान्तर रोक्नुर्ने र पुर्वाधार योजनालाई जनसहभागितामुलक तथा पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउन जोड दिएका थिए ।

कार्यक्रममा नगरबासी, वडा नागरीक मञ्च, टोल सुधार समिति, राजनितिक दलका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । कार्यकारी अधिकृत छवीलाल सुवेदीले नगरपालीका कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा सुबिधालाई सहज र छिटो छरिटो बनाउने तथा योजनाको पेश्कि सम्बन्धि नितीगत ब्यवस्था संसोधनका विषयमा माथिल्लो निकायमा प्रस्ताव लैजाने प्रतिवद्धता जनाउनुभयो ।

यसैगरी बेनी बजारमा फोहोर संकलन र ब्यवस्थापनका लागि साउन पहिलो हप्तादेखि कम्प्यास्टर मेसीन प्रयोगमा ल्याउने तयारी भएको जानकारी गराउँदै कार्यकारी अधिकृत सुवेदीले ल्याडफिल साईड खोजीमा सहयोग गर्न समुदाय र सरोकारवालालाई अनुरोध गर्नुभयो ।

सो कार्यक्रममा चालु आर्थिक वर्षमा नगरपालीका कार्यालयद्धारा ३० वटा भौतिक पुर्वाधार तर्फका योजना मध्य २९ वटा सम्झौता र २० वटाको भुक्तानी भैसकेको कार्यकारी अधिकृत सुवेदीले जानकारी दिनुभयो । लक्षित वर्गका ११८ वटा कार्यक्रम मध्य ११३ वटा सम्न्न भई ८१ बटाको भुक्तानी भएको छ ।

प्रर्वद्धनात्मक तर्फका ४३ वटा योजना मध्य ३४ वटा सम्पन्न भएको नगरपालीका कार्यालयले जनाएको छ । यस वर्ष एक करोड ८८ लाख ९९ हजार ११३ रूपैया योजना तथा कार्यक्रमका लागि बजेट बिनियोजन गरेको नगरपालीकाले शुक्रबार सम्म एक करोड सात लाख २८ हजार ६१ रूपैया भुक्तानी गरिसकेको छ ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको पत्रकार सन्तोष गौतमले सहजिकरण गर्नुभएको थियो । कार्यकारी अधिकृत सुवेदीको अध्यक्षता, कार्यक्रम अधिकृत सोबिता शर्माको सञ्चालन र ईञ्जिनियर बिमलरञ्जन कार्कीको स्वागत मन्तब्यमा सम्पन्न कार्यक्रमको उद्देश्यका बारेमा नगर शाषन विज्ञ भरत केसीले प्रकाश पार्नुभएको थियो ।

नगरपालिकाका अधिकांश योजना सम्पन्न

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालिका कार्यालयले सञ्चालन गरेका योजनाहरू लक्ष्य अघिनै सम्पन्न भएका छन् ।

समयमै काम गर्न नसकेर पुर्वाधार योजनामा भित्र्‍याएको करोडौं बजेट फिर्ता हुने र बजेट सक्न आर्थिक वर्षको अन्तमा हतार हतार काम गर्ने विकृती बढीरहेका बेला नगर क्षेत्रका योजना निर्धारीत समय अघिनै सम्पन्न भएका हुन् ।

नगरपालिका कार्यालयले चालु आर्थिक वर्ष २०७२र७३ मा करिब पाँच करोड रूपैया अनुदानका ११२ वटा पुर्वाधार योजना सञ्चालन गरेको थियो । आर्थिक वर्ष सकिन १० दिन बाँकी रहदा ९५ प्रतिशत योजना सम्पन्न भैसकेको मंगलबार परिचालन भएको अनुगमन टोलीले जनाएको छ ।

९५ प्रतिशत पुर्वाधार सम्बन्धि योजना सम्पन्न भैसकेको र बाँकी पनि प्राबिधिक जाँचपास गरी अन्तिम भुक्तानीको क्रममा रहेको नगरपालिका कार्यालयका असिस्टेन्ट सब ईञ्जिनियर बिष्णुप्रसाद पौडेलले जानकारी दिनुभयो ।

नगरपालीका कार्यालयले यस वर्ष उपभोक्ता समिति मार्फत सडक स्तरवृद्धी, सुधार, मर्मत, पदमार्ग निर्माण, खेलमैदान, तटबन्ध निर्माण, सामुदायीक भवन, विद्युतीकरण लगायतका पुर्वाधार योजना सञ्चालन गरेको छ ।

समयमै योजना सम्झौता र कार्यान्वयन हुनु, उपभोक्ता र प्राबिधिकको सक्रियताका कारण लक्ष्य अघिनै योजनाहरू सम्पन्न भएको पाइएको अनुगमनमा सहभागि नेपाली कांग्रेसका प्रतिनिधि अनोद श्रेष्ठले बताउनुभयो ।

नगरपालिकाले फागुन महिना अघिनै पुर्वाधार योजनाको काम गर्न उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता गरेको थियो । प्राबिधिकहरू सर्वेक्षण, अनुगमन र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्न कार्यक्षेत्रमा उपस्थित भएका थिए ।

पेश्की लिने र समयमै काम नगर्ने प्रवृती बढेपछि नगरपालीकाले यस वर्ष अवलम्बन गरेको योजना सम्पन्न भएपछि मात्रै एकमुष्ठ भुक्तानी दिने नीतिका कारण उपभोक्ता समिति सक्रिय भएका थिए ।

'पेश्की नपाउने भएपछि लगातार काम गरेर तिन महिनामा सक्नुपर्ने काम दश दिनमै सम्पन्न गर्‍यौं' रत्नेचौर अर्जम भकुण्डे सडक आयोजनाका सदस्य उत्तम श्रेष्ठले भन्नुभयो ' कार्यालयको ताकेता, अनुगमन र प्राबिधिकको नियमित उपस्थितीले काम गर्न सजिलो भयो ।'

नगरपालिकाको पाँच लाख ५० हजार अनुदानमा सो उपभोक्ता समितिले रत्नेचौर देखि भकुण्डे जोड्ने सडकको मर्मत गरेको छ । यस वर्ष नगरपालीका कार्यालयले तिस लाख अनुदानमा सञ्चालन गरेको क्याम्पस चोकको बाढी नियन्त्रण आयोजनाको लागि प्राप्त बजेट भने फिर्ता हुने देखिएको छ । करिब दश लाख रूपैयाँ बजेट काम हुन नसकेपछि फिर्ता हुने नगरपालीका कार्यालयले जनाएको छ ।

जोखिमपूर्ण यात्रा गर्नुपर्ने समस्या हट्यो

■ नवविकल्प

म्याग्दीको राम्चे ९ र भगवती २ को सिमानामा पर्ने बैंसरीमा कालीगण्डकी नदी माथि झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ । काठको अस्थाई पुल (साँघु)बाट जोखिमपूर्ण यात्रा गर्दै आएका सर्वसाधारणलाई झोलुङ्गे पुल निर्माण भएपछि आवत जावत गर्न सहज भएको छ । २०७२ जेठ १० गते राती राम्चे ९ काफलडाँडाको पहिरोले बैंसरीमा रहेका दुई वटा झोलुङ्गे पुल पुरेको थियो ।

सो पुल निर्माण भएपछि हिस्तान, राम्चे र भगवती गाविसका पाँच सय भन्दा बढी घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । ३७ लाख दुई हजार ६४६ रूपैयाको लागतमा १२० मिटर लामो झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको जिविसका असिस्टेन्ट सब ईञ्जिनियर बालकृष्ण पौडेलले जानकारी दिनुभयो ।

पौडेलका अनुसार जिविसको २६ लाख ५८ हजार ८१४, स्वाप कार्यक्रमको ६ लाख ८७ हजार ८६४, उपभोत्ताको दुई लाख ४७ हजार २०० र राम्चे गाविसको एक लाख आठ हजार ७६८ रूपैयाको लगानीमा पुल निर्माण भएको हो ।

यसैगरी बेनी नगरपालिका १३ र बरंजा गाविस २ को सिमानामा पर्ने म्याग्दी नदी माथि यस वर्ष दुई वटा झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ । तातोपानी बजारमा ३७ लाख ४१ हजार ८३२ रूपैयाँको लागतमा १०३ मिटर र पखेरको जलुकेमा ३७ लाख ३७ हजार ५९८ रूपैया लगानीमा ८७ मिटर लामो झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको हो ।

जिविस, गाविस, स्वाप कार्यक्रमको अनुदान तथा सामाग्री सहयोग र स्थानीय बासिन्दाको श्रमदानमा झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको हो । तातोपानी बजारको झोलुङ्गे पुलबाट ६१७ र जलुके पुलबाट एक हजार ५११ घरधुरी बासिन्दा लाभान्वित हुने उपभोक्ता समितिले जनाएका छन् ।

पुल निर्माण भएपछि बरंजा गाविसको ९ नम्बर बाहेक सबै वडा र बेनी नगरपालीका १३ का बासिन्दाहरू प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका तातोपानी झोलुङ्गे पुल निर्माण समितिका अध्यक्ष बिरेन्द्रमान शाक्यले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार पखेर र तातोपानीको जलुके जोड्ने काठको झोलुङ्गे पुल जिर्ण हुँदा स्थानीय बासिन्दाहरू जोखिम मोलेर वारपार गर्दै आएका थिए । अहिले सुरक्षित रूपमा ढुक्क भएर वारपार गर्न पाउदा स्थानीय बासिन्दाले सहज महशुस गरेका अध्यक्ष शाक्यले बताउनुभयो ।

त्यसैगरी बरंजा गाविस ४ र ९ नम्बर वडाको सिमानामा पर्ने जुगेपानी खोलामा झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ । १९ लाख १३ हजार ३६७ रूपैयाँको लागतमा ३९ मिटर लामो झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको हो । पुल निर्माण भएपछि बरंजा गाविसको ४, ८, ९ नम्बर वडाका साथै भकिम्लीको १ र २ वडाका बासिन्दालाई आवात जावत गर्न सुबिधा पुगेको छ ।

जिविस अन्तरगत सञ्चालित बिकेन्द्रित ग्रामिण पुर्वाधार निर्माण तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम (ड्रिलीप)को १५ लाख १२ हजार १५७, दुई लाख १२ हजार पाँच सय बराबरको श्रमदान र टिबीएसयुको एक लाख ८८ हजार ७१० रूपैयाको लागतमा पुल निर्माण भएको हो । झोलुङ्गे पुल निर्माण समितिका अध्यक्ष शर्मीला थापाको अध्यक्षता र बरंजा गाविसकी सामाजिक परिचालक मनिषा पुनको सञ्चालनमा सम्पन्न कार्यक्रममा जेष्ठ नागरीक मणिभद्र सापकोटाले पुलको उद्घाटन गर्नुभएको टिबीएसयुका कर्मचारी गोपाल चापागाईले जानकारी दिनुभयो ।

कुहुँलाई साक्षर गाविस घोषणा

■ नवविकल्प

म्याग्दीको कुहुँलाई शनिबार साक्षर गाविस घोषणा गरिएको छ । कुहुँमा रहेका १५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहका ९७.८२ प्रतिशत बासिन्दाले अंक अक्षर लेखपढ गर्न जान्ने भएपछि एक समारोहका बिच साक्षर गाविस घोषणा गरिएको हो ।

१५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहका दुई हजार ७५५ जनसंख्या रहेकोमा दुई हजार ६९५ जनसंख्या साक्षर रहेको कुहुँ गाविसका सचिव श्रीराम पौडेलले जानकारी दिनुभयो । शिक्षा मन्त्रालयले लक्षित उमेर समूहका ९५ प्रतिशत बासिन्दा साक्षर भएको अवस्थामा घोषणा गर्न सकिने नितीगत व्यवस्था गरेको छ ।

कुहुँ म्याग्दीको चौथो साक्षर गाविस बनेको छ । यसअघि बरंजा, मराङ र पाल्लेखेतलाई साक्षर गाविस घोषणा गरिएको थियो । तथ्याङ्कीय हिसावले थप २४ गाविसलाई साक्षर घोषणा गर्न सकिने जिल्ला शिक्षा कार्यालयले जनाएको छ ।

कुहुँलाई साक्षर घोषणा गर्न आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि जिल्ला शिक्षा कार्यालयका स्रोत व्यक्ति डेकबहादुर बानियाले शिक्षाले मानिसको जिवनमा धेरै महत्वपूर्ण परिवर्तन ल्याउने बिचार व्यक्त गर्नुभयो ।

गाविस सचिव श्रीराम पौडेलको अध्यक्षता, सामाजिक परिचालक सन्तोषी रेग्मीको स्वागत र जनआवाज प्राबीका प्रअ सुनबहादुर विश्वकर्माको सञ्चालनमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका डिलबहादुर पुन, एमालेका डेकबहादुर राम्जाली, पूर्णमाया शेरपुञ्जा, नेकपा माओवादी केन्द्रकी यामकुमारी पुन, राष्ट्रिय जनमोर्चाका टेकमान श्रीपाली, भद्रबहादुर जिसी, एकजित रोका, टेकबहादुर राम्जाली र बिलबहादुर पुनले मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

सिंचाई आयोजना सञ्चालन सम्बन्धि तालिम सुरु

■ नवविकल्प

पर्वतको माझफाँटमा शनिबार सहकारी मार्फत सिचाई प्रणालीको व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखीकरण तालीम सुरु भएको छ । सिचाई विकास सब डिभिजन कार्यालय पर्वतले मल्लाज सिचाई आयोजनाको दिगो व्यवस्थापनका लागि दुई दिने तालीम सञ्चालन गरेको हो । तालीममा आयोजनाको उपभोक्ता समिति, सहकारी संस्था, संघ संस्था र कृषक समूहका ५५ जनाको सहभागिता रहेको छ ।

तालीमको पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय सिचाई विकास निर्देशनालयका प्रमुख दानरत्न शाक्य, सिनियर डिभिजन ईन्जिनियर भुपेन्द्र गौचन, सब डिभिजन प्रमुख राजकुमार श्रेष्ठ लगायतले सहजिकरण गर्नुहुने जनाइएको छ ।

मल्लाज सिचाई आयोजनाका अध्यक्ष टेकबहादुर जिसीको अध्यक्षता र नबिन जिसीको सञ्चालनमा सम्पन्न उद्घाटन कार्यक्रममा तालीम संयोजक वरिष्ठ समाजशास्त्री बिमलराज भेवाजुले उद्देश्यको बारेमा प्रकाश पार्नुभएको थियो ।

यसैगरी माझफाँट महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष शान्ता लामिछानेले सहभागिको तर्फबाट बोल्नुभएको थियो । उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुदै आएका सिचाई आयोजनाको दिगोपनाका लागि सहकारीमा लैजाने वा सहकारीको समन्वयमा सञ्चालन गर्ने अवधारणाको विषयमा जानकारी गराउन कार्यक्रमको आयोजना गरिएको हो ।

यसैबीच गत हप्ता पहिरोले भत्काएको मल्लाज सिचाई आयोजनाको नहरमा पाईप मार्फत पानी चलाइएको छ । पहिरोले करिब दश मिटर नहर भत्काएपछि मल्लाजमा रोपाई प्रभावित भएको थियो ।

पहिरोले नहर भत्काएको ठाउँमा ३१५ एमएमको दुई वटा पाईप राखेर पानी चलाइको हो । बर्खा सकिएपछि पक्कि नहरको काम सुरु गर्ने सिचाई विकास सब डिभिजन कार्यालय पर्वतले जनाएको छ ।

संकलन केन्द्रले कृषकलाई सहज

■ नवविकल्प

स्थानीय कृषकले उत्पादन गरेको तरकारी, फलफुल र पशुजन्य बस्तुको संकलन गरी बजारीकरण गर्ने उद्देश्यले यस वर्ष म्याग्दीको दुई स्थानमा कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना भएको छ ।

बेनी नगरपालिका १३ सिंगा तातोपानी र उत्तरी भुरुङ तातोपानीमा कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना भएको हो । केन्द्रमा तरकारी संकलन हुन थालेपछि कृषकहरूलाई डोकोमा भारी बोकेर उपभोक्ता तथा व्यापारीको घरदैलो चाहर्नु पर्ने बाध्यता र उचित मूल्य नपाउने समस्या हटेको छ ।

कृषकको समयको बचत भएको छ । तातोपानी र रूप्से कृषि सहकारी संस्थाले जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा कृषि उपज संकलन तथा विक्रि वितरण केन्द्र सञ्चालन गरेका हुन् । संकलन केन्द्रको भवन निर्माण गर्न जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले सातरसात लाख रूपैयाँ अनुदान सहयोग गरेको थियो । केन्द्रमा स्थानीय कृषकहरूले उत्पादन गरेको कृषि उपज संकलन गरेर बिक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । केन्द्रमा संकलन हुने तरकारी स्थानीय बजारमा खपत गर्ने र बढी भएमा निकासी गर्ने व्यवस्था मिलाइएको तातोपानी कृषि सहकारीका अध्यक्ष तुलप्रसाद श्रेष्ठले बताउनुभयो ।

बेनीमा फेवा बैंकको शाखा स्थापना

■ नवविकल्प

फेवा विकास बैंक लिमिटेडले बेनीमा शाखा स्थापना गरेको छ । पोखराको चिप्लेढुङ्गामा मुख्य कार्यालय रहेको बैंकले बेनीको हुलाकचोकमा ३० औं शाखा स्थापना गरेको हो । शाखाको सोमबारदेखि कारोबार शुभारम्भ हुने जनाइएको छ ।

कर्जा लगानी, निक्षेप संकलन रेमिटेन्स लगायतका सेवा प्रवाह हुने शाखा प्रबन्धक कुमार ढुङ्गानाले बताउनुभयो । आवास, व्यक्तिगत, आवधिक, हायर पर्चेज, अटो, शैक्षिक, कृषि, बैदेशिक रोजगारी, साना तथा मझौला उद्यम, सजिलो, विपन्न वर्ग लगायतका कर्जा योजना रहेका छन् ।

यसैगरी तिन महिने, छ महिने, नौ महिने, एक वर्षे, दुई वर्षे र पाँच वर्ष भन्दा माथिको मुद्दती निक्षेप योजना रहेको छ । एक अर्ब पाँच करोड अधिकृत, एक अर्ब २९ करोड जारी र एक अर्ब २८ करोड चुक्ता पुँजी रहेको बैंकले सजिलो, नारी, साधारण, बालबालीका, ग्रुप, जेष्ठ नागरीक लगायतका बचत निक्षेप योजना सञ्चालन गरेको छ । सुनचाँदी धितोमा कर्जा, एटिएम, एबिबिएस सेवा, एमएमएस बैङ्कीङ सेवा पनि दिइने शाखाले जनाएको छ । फेवाको शाखा स्थापना भएपछि बेनीमा कारोबार गर्ने बैंक तथा वित्तिय संस्थाको संख्या १२ वटा पुगेको छ ।

दुर्गमका महिलालाई सिपमुलक तालिम

■ नवविकल्प

म्याग्दीको दुर्गम क्षेत्रमा पर्ने चार वटा गाविसका दुई सय जना भन्दा बढी सर्वसाधारणलाई सिपमुलक तालीम प्रदान गरिएको छ ।

घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको सहयोगमा संगम म्याग्दीद्वारा सञ्चालित गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम अन्तरगत २१४ जनालाई विभिन्न सिप तथा आयआर्जनमुलक तालीम प्रदान गरिएको हो ।

लुलाङ, मुदी, रुम र मल्कवाङ गाविसका १०२ जना महिला र १२ जना पुरुषहरूलाई स्वीटर बुनाई, सिलाई कटाई, अल्लो पुवा प्रसोधन, बुटीक, कुखुरापालन, नेपाली कागजका सामाग्री निर्माण, च्याउ खेती, झोला बुनाई लगायतका तालीम दिइएको संगम म्याग्दीका कार्यक्रम संयोजक रामचन्द्र सुवेदीले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार दुर्गम क्षेत्रका विपन्न समुदायलाई आयआर्जनमुलक क्रियाकलापमा संलग्न गराई उनिहरूको रोजगारी सिर्जना र आर्थिक स्तर सुधारका साथै स्थानीय स्तरमा खेर गैरहेको सिप, स्रोत साधनको सदुपयोग गर्न तालीम सञ्चालन गरिएको हो ।

पाँच देखि ४५ दिनसम्मको तालीम सम्पन्न भैसकेको छ । उनिहरूलाई व्यवसाय सञ्चालन गर्न प्रविधि पनि सहयोग गरिने जनाइएको छ । मुदीमा १५ जनालाई च्याउ खेती, १२ जनालाई अगरबत्ती निर्माण, १२ जनालाई झोला बुनाई र १० जनालाई स्वीटर बुनाई तालीम प्रदान गरिएको कार्यक्रम संयोजक सुवेदीले बताउनुभयो ।

यसैगरी लुलाङमा १५ जनालाई कुखुरापालन, १० जनालाई अल्लो धागो उत्पादन, दश जनालाई स्वीटर बुनाई, १२ जनालाई बुटिक र दश जनालाई नेपाली कागजबाट विभिन्न सामाग्री तयार गर्ने तालीम दिइएको छ ।

मल्कवाङका ९ जनालाई स्वीटर बुनाई, १२ जनालाई कुखुरापालन र ९ जनालाई ऊनीको झोला बुन्ने तालीम प्रदान गरिएको संस्थाले जनाएको छ । रुममा १४ जनालाई स्वीटर बुन्ने, ११ जनालाई बुटीक, ७ जनालाई अल्लो प्रशोधन तथा धागो निर्माण, आठ जनालाई सिलाई कटाई र आठ जनालाई ढाका बुनाई तालीम दिइएको कार्यक्रम संयोजक सुवेदीले जानकारी दिनुभयो । तालीममा सहभागिहरूले सामुहिक च्याउ खेती, ढाका बुनाई, स्वीटर बुनाई, झोला बुनाई र व्यक्तिगत रुपमा कुखुरापालन सुरु गरेका छन् ।

बेनीमा कुखुराको मासुको मूल्य घट्यो

■ नवविकल्प

बेनीमा कुखुराको मासुको मूल्य समायोजन भएको छ । कुखुरा व्यवसायी, मासु बिक्रेता र सप्लायर्सहरूको सोमबार बसेको संयुक्त बैठकले मूल्य समायोजन गर्ने निर्णय गरेको हो ।

जिउँदो कुखुरा र मासुको मूल्य प्रतिकिलो दशरदश रूपैयाँ घटाइएको जिल्ला कुखुरा व्यवसायी संघका अध्यक्ष शिव खड्काले बताउनुभयो । जिल्लामा मासुका लागि कुखुरा उत्पादन पर्याप्त भएकाले मूल्य समायोजन गर्ने निर्णय भएको हो ।

समायोजन भएको मूल्य गत मंगलबारदेखि लागू भएको छ । यसअघि दुई सय ३० रूपैयाँ प्रतिकिलोका दरले बिक्री हुदै आएको जिउँदो कुखुराको मूल्य प्रतिकिलो २२० रूपैयाँ कायम भएको छ ।

यसैगरी ३७० रूपैयाँ प्रतिकिलो रहेको कुखुराको मासुको मूल्य प्रतिकिलो ३६० रूपैयाँ कायम भएको अध्यक्ष खड्काले बताउनुभयो । म्याग्दीमा २८६ जनाले व्यवसायिक रुपमा कुखुरापालन गरेको जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार बेनीमा मासिक एक करोड रूपैयाँ मूल्य बराबरको मासुको खपत हुन्छ ।

अनुदानको कार्यक्रमले युवालाई व्यवसायिक कृषक बनायो

■ नवविकल्प

एक रोपनी जमिनमा परम्परागत रुपमा तरकारी खेती गर्दै आएका बेनपा ५ जरबुटाका ३० वर्षिय नारायण जिसीले यसवर्ष थप ७ रोपनी खेतबारीमा तरकारी खेती विस्तार गर्नुभयो । घरायसी उपभोग र जिविकोपार्जनका लागि तरकारी खेती गर्दै आएका जिसीले हिजोआज बिक्री गरेर आम्दानी लिन थाल्नुभएको छ ।

तिन वटा पलास्टीकको घरमा बेमौसमी गोलभेडाको साथै भन्टा, खुर्सानी, घिरौला, करेला लगायत प्रजातीका तरकारी खेती गरेका जिसीले दैनिक एक हजार पाँच सय रूपैयाँ बराबरको तरकारी बिक्री हुने गरेको बताउनुभयो । जिसी मात्र होईन् कुनै समय घरमा आवश्यक पर्ने तरकारी समेत बजारबाट किनेर उपभोग गर्ने ग्रामिण क्षेत्रका बासिन्दाले पछिल्लो समय आफै तरकारी बेचेर आम्दानी गर्न थालेका छन् ।

जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले सञ्चालन गरेको युवा लक्षित कार्यक्रमले विशेष गरेर युवाहरूलाई तरकारी खेतीमा लाग्न प्रोत्साहन मिलेको छ । ज्ञान, सिपको अभावका कारण घरमा उपभोगका लागि मात्र तरकारी खेती गर्दै आएको बताउँदै जिसीले यसपाली कृषि विकास कार्यालयबाट तालीम र नगद अनुदान पाएपछि खेती विस्तार गरेको बताउनुभयो ।

बेनी बजारदेखि करिब चार किलोमिटर पश्चिमतर्फ अवस्थित जरबुटाका २४ वर्षिय रमेश खत्री पनि मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गरेर राम्रो आम्दानी गरिरहनुभएको छ । खत्रील कृषि विकास कार्यालयले उपलब्ध गराएको चालीस हजार रूपैयाँ अनुदानका अतिरित्त थप ६० हजार लगानी गरेर टनेल निर्माण, मल, बिउ खरीद गरी व्यवस्थित रुपमा तरकारी खेती गर्नुभएको छ ।

विदेश जाने योजना त्यागेर तरकारी र कुखुरापालन गरिरहेका केसी परिश्रम गर्न सके स्वदेशमै आम्दानी गर्न सकिने बताउनुहुन्छ । जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले यस वर्ष ६० जना युवा कृषकहरूलाई चालीस हजार रूपैयाँका दरले २४ लाख रूपैयाँ अनुदान वितरण गरेको छ ।

अनुदान पाउनका लागि कम्तीमा एक सिजनमा पाँच रोपनी जमिनमा तरकारी खेती गर्नुपर्ने सम्झौता भएकाले पनि कृषकहरूले बाध्य भएर तरकारी खेती विस्तार गरेको बरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत श्यामप्रसाद रिजालले बताउनुभयो । धेरै क्षेत्रफल र ठूलो परिमाणमा तरकारी उत्पादन गर्दा लागत कम पर्ने जाने मात्र नभई आम्दानी पनि बढी हुने भएकाले कृषक व्यवसायिक बन्न थालेका छन् ।

कृषि विकास कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार म्याग्दीमा एक हजार ४८५ जना कृषकहरूले व्यवसायिक रुपमा तरकारी खेतीका साथै फलफुल र आलु खेती गरेका छन् । सडक सुविधा, बजार विस्तार र कृषकहरूको आकर्षणका कारण तरकारी खेती विस्तार भई आयात घट्दै गएको कृषि विकास कार्यालयले जनाएको छ । म्याग्दीको एक हजार हेक्टर भन्दा बढी जमिनमा व्यवसायिक तरकारी खेती भएको छ । गत आर्थिक वर्षमा १० हजार ६१२ मेट्रिकटन तरकारी उत्पादन भएको थियो ।

सूचना

वर्षादको समयमा बाढी, पहिरो तथा महामारीका कारण जिउधनको नोक्सानी हुन सक्छ । त्यसैले,

- बाढी, पहिरोको जोखिम स्थानमा बसेकाहरु समयमै सुरक्षित स्थानमा जाऔं ।
- पहिरोको जोखिम बढ्ने हुँदा जथाभावी विस्फोटक पदार्थ र डोजर प्रयोग नगरौं ।
- बाढी, पहिरोको जोखिम बढ्ने भएकोले जथाभावी ढुंगाखानी, बालुवा निकाल्ने, बोट विरुवा काट्ने र खोलाको बहाव बदल्ने जस्ता कार्य नगरौं ।
- बाढी, पहिरोको जोखिम घटाउन समुदाय स्तरबाट समयमै रुख रोपौं, वन जोगाऔं, टेवा पर्खाल लगाऔं भाटा तथा काठका छेकबार लगाऔं ।
- विपद्को घटना घटेमा उद्धार तथा राहतको लागि नजिकै रहेका सुरक्षा निकायमा सम्पर्क राखौं ।
- खानेपानीका मुहानहरु सफा राखौं ।
- पानी उमालेर पिउने गरौं ।
- चर्पीमा मात्रै दिसा पिसाव गरौं ।
- सागसब्जी सफापानीले पखालेर मात्र खाने गरौं ।
- सफासँग हात धोएर खाना खाने गरौं ।
- झाडा पखालाजस्ता रोग लागेमा नजिकै रहेको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गरौं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय
सूचना विभाग

खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी रेडियो कार्यक्रम म्याग्दीकाली एफएम ८८.२ मा बिहीबार साँझ ७:३० देखि ८ बजेसम्म र रेडियो म्याग्दी १०१.४ मा आइतबार साँझ ६:३० देखि ७ बजेसम्म सुन्न नभुल्नुहोला ।

आलुबाट .....

चन्दा संकलन र ऋण खोजेर सडक निर्माण भएको थियो । नियमित रूपमा जिप, बस चल्न नसकेपनि ट्याक्टरबाट आलु ढुवानी गर्न पाउँदा गाउँका कृषकलाई आम्दानी र सुबिधाका हिसाबले राहत मिलेको महभिर टिकोट सडक आयोजनाका अध्यक्ष चन्द्रबहादुर पुनले बताउनुभयो ।

समुद्री सतहदेखि एक हजार तिन सय मिटर भन्दा माथिल्लो भुगोलमा अवस्थित सो क्षेत्रमा उत्पादन भएको आलु बेनी, पोखरा, कुश्मा, बागलुङ र काठमाडौं निकासी हुने गरेको छ । बेनीमा ४५ र पोखरा पुर्‍याउँदा ५० रूपैया प्रतिकिलोका दरले आलु बिक्री हुने गरेको टिकोटका धनबहादुर पुनले बताउनुभयो ।

उहाँका अनुसार आलु बेचेर एक जना कृषकले वार्षिक एक लाख देखि तिन लाख रूपैयाँ सम्म आम्दानी गर्छन् । सो क्षेत्रका करिब एक हजार घरधुरी कृषकले ब्यवसायिक आलु खेती गरेका छन् । त्यहाँका कृषकले आलु खेतीमा रासायनीक मल र बिषादीको प्रयोग गर्दैनन् । प्राङगारीक मल, जैविक बिषादीको प्रयोग गरेर आलु खेती गर्दै आएको राम्चेका राजु पुनले बताउनुभयो ।

छिटो पाक्ने, समान आकार र ठूला दाना तथा खाँदा स्वादीलो हुनु उत्तरी म्याग्दीमा उत्पादीत आलुको बिषेशता रहेको कृषक पुनले बताउनुभयो । सो क्षेत्रमा केही वर्षयता मकै र कोदोको विकल्पमा आलु खेती हुन थालेको छ । बजार सुबिधा भएपछि अन्नबालीको विकल्पमा आलु खेती विस्तार भएको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयका बागबानि विकास अधिकृत भोजबहादुर थापाले बताउनुभयो ।

'उत्तरी म्याग्दीमा कोदो र मकै खेती घटेर आलु खेती विस्तार भएको छ' थापाले भन्नुभयो 'बजार र सडक सुबिधाको पहुँचसंगै कृषकले ब्यवसायिक रूपमा आलु खेती गर्ने क्रम बढेको छ ।' बर्षौ सम्म खेती हुन नसकेर बाँझीएको जमिन पनि आलु खेतीमा प्रयोग हुन थालेको छ ।

आलु खेती अन्य बालीको तुलनामा सजिलो मानिन्छ । २३८ घरधुरीको बसोबास रहेको राम्चे गाविसबाट मात्रै गत वर्ष एक करोड ५० लाख रूपैयाँ मूल्य बराबरको आलु निकासी भएको स्थानीय अगुवा कृषक भक्तबहादुर पुर्जाले बताउनुभयो ।

'गत वर्ष आलु बेचेर गाउँमा डेढ करोड भित्रीएको थियो' पुर्जाले भन्नुभयो 'यसपाली बैशाख जेठमा खडेरी र असार लागेपछिको झरीका कारण राम्चेमा आलु उत्पादन सत्तरी प्रतिशतले घटेको छ ।' राम्चेमा आलु उत्पादन घटेपनि नांगी, टिकोट, घराम्दी, रिमा, खिवाङ, फलाते, चित्रे क्षेत्रमा भने गत वर्ष सरहनै फलेको कृषकहरूले बताएका छन् ।

बागबानि विकास अधिकृत थापाले प्रतिकुल मौसमका कारण यसपाली जिल्लाभर समग्रमा आलु उत्पादनमा गिरावट आउने अनुमान गरेको बताउनुभयो । एक हजार ६१५ हेक्टर क्षेत्रफलमा आलु खेती भएको म्याग्दीमा गत आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा १६ हजार ५५३ मेटिक्टन आलु उत्पादन भएको थियो ।

गत वर्ष करिब छ करोड रूपैयाँ मूल्य बराबरको पाँच हजार २८२ मेट्रिक्टन आलु जिल्ला बाहीर निकासी भएको कृषि बिकास कार्यालयको तथ्याङ्क छन् । पात्लेखेत, पाखापानी, सिंगा, भकिम्ली, ज्यामरूककोट, राम्चे, हिस्तान, घार र शिख गाविस आलु खेतीका लागि पकेट क्षेत्र हुन् ।

ती गाविसहरूमा कृषि विकास कार्यालयले आलु उत्पादन आयोजना सञ्चालन गरेर अनुदानमा विउ आलु वितरण, विउ आलु भण्डारण भवन निर्माणमा सहयोगका साथै तालीम प्रदान गर्दै आएको छ । यस वर्ष बरंजा र लुलाङको मरेनीमा विउ आलु भण्डारण भवन निर्माण भएको छ ।

म्याग्दीमा एमएस ४२, कुफ्रिज्योती, कार्डिनल, एनपिआई १०६, टिपीएस, म्याग्दी लोकल जातको आलु खेती हुन्छ । माघ फागुनमा महिनामा लगाइने बर्खेआलु अषाढ श्रावणको समयमा खन्ने गरिन्छ ।

आलु खेती म्याग्दीको प्रमुख निकासीयोग्य बालीको रूपमा विकास भएको बरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत श्यामप्रसाद रिजालले बताउनुभयो । गुणस्तरीय आलु उत्पादन वृद्धी र बजार प्रर्वद्धनमा कार्यालयले जोड दिएको उहाँको भनाई छ ।

प्राङ्गगारीक प्रबिधीले आलु खेती हुदै आएको राम्चेलाई आलु गाउँ घोषणा गर्ने तयारी भएको छ । गाउँको मुख्य आयस्रोत आलु खेती बनेकाले राम्चेलाई चिनाउन आलु गाउँ घोषणा गर्ने योजना अघि सारेको गाविस सचिव कृष्णबहादुर विश्वकर्माले बताउनुभयो ।

जिल्ला कृषि विकास कार्यालयसंग सहकार्य गरेर घोषणा गर्न पहल भएको सविच विश्वकर्माले बताउनुभयो । राम्चेको नांगी, थावन, राम्चे, काफलडाँडा क्षेत्रको अधिकांश बारीमा आलु खेती हुन्छ ।

काठका .....

२०७२ फागुन १२ गते अन्नपूर्ण हिमालको फेदीमा आएको सुख्खा पहिरोका कारण निलगिरी खोलामा निरन्तर रूपमा ढुङ्गा माटो सहितको लेदो आउने गरेकाले तातोपानी साना जलविद्युत आयोजनाबाट नियमित विद्युत उपत्पादन हुन नसकेको आयोजनाका प्रमुख लालबहादुर लम्सालले बताउनुभयो ।

टर्वाईन मर्मत अभाव र नहरमा बाढी थुप्रिदा पाँच सय किलोवाट विद्युत उत्पादन भैरहेको आयोजनाबाट नियमित विद्युत उत्पादन हुन नसकेको लम्सालले बताउनुभयो । मुहान र नहरको बाढी हटाउँदा आयोजना चल्ने र एकैछिनमा थुप्रिने बाढीका कारण बन्द हुने गरेको छ ।

यसैगरी नहरमा बाढी पसेपछि मुस्ताङमा रहेको एकमात्र चोकोपानी जलविद्युत आयोजना पनि बिहीबारदेखि बन्द भएको छ । दुई वटै आयोजना बन्द भएपछि उत्तरी म्याग्दीका पाँच वटा गाविस र मुस्ताङ जिल्लामा विद्युत आपूर्ती अवरूद्ध बनेको छ ।

पर्वतको मोदीदेखि मुस्ताङको कोवाङसम्मको १०६ किलोमिटर दुरीको ३३ केभी क्षमत्ताको केन्द्रिय वितरण लाईनमा धेरै समस्या आउने भएकाले विद्युत आपूर्तीमा समस्या भएको नेपाल विद्युत प्राधिकरण बेनी वितरण केन्द्रका प्रमुख सिताराम शाहले बताउनुभयो ।

मोदीदेखि कोवाङसम्मको कुनै एक ठाउँमा समस्या भएपछि सबै ठाउँमा विद्युत अवरूद्ध हुने गरेको शाहको भनाई छ ।

सगुन स्टेशनरी स्टोर्स

विभिन्न पाठ्यपुस्तक, स्टेशनरी सामग्री, खेलकुद एवम् पत्रपत्रिका
धार्मिक तथा साँस्कृतिक सामानहरूको थोक तथा फुटकर बिक्रेता

क्याम्पस चोक बेनीबजार, म्याग्दी, फोन नं. : ०६९५२००३५, मो. नं ९८४७६२४३४४

म्याग्दी जिप्रकादनं. १/०६७/०६८, म्याग्दी जिहुदनं. ०९/०७१/०७२

युवाको नेतृत्वमा गाउँगाउँमा खेलमैदान

■ नवविकल्प

उत्तरी म्याग्दीको ग्रामिण बस्तीमा खेलमैदान निर्माण कार्यले तिब्रता पाएको छ । नारच्याङ, शिख, घार, टिकोट, नांगीमा स्थानीय युवाहरूको सक्रियतामा सुबिधासम्पन्न खेलमैदान निर्माण भएको हो ।

मैदान निर्माण भएपछि खेल प्रशिक्षण र खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न सहज भएको छ । खेलको माध्यमबाट युवाहरूले प्रतिभा प्रस्फुटनको अवसर पाएका छन् । बिशेष गरेर उत्तरी क्षेत्रमा बास्केटबल र भलिबलका लागि खेलमैदान निर्माण भएको छ ।

भिरालो भुगोल रहेको र फुटबलका लागि खेलमैदान बनाउन आवश्यक पर्ने धेरै जमिन नभएकाले यस क्षेत्रका युवा, युवतीहरूमाझ बास्केटबल खेल बढी लोकप्रिय रहेको कान्छीबाराही युवा कल्व शिखका बिसन रानाले बताउनुभयो ।

खेलमैदान निर्माणमा सरकारी निकायको तुलनामा स्थानीय बासीन्दा, संघ संस्था र प्रवासीहरूको लगानी बढी रहेको छ । नारच्याङको बेशी गाउँमा खेलमैदान निर्माण गर्न जिविसले विद्युत रोयल्टी मार्फत एक लाख रूपैयाँ अनुदान उपलब्ध गराएको थियो ।

क्लवको नेतृत्वमा बिदेशमा रहेका नारच्याङका युवाहरूबाट थप ६ लाख रूपैयाँ जुटाएर स्थानीय बासिन्दाले श्रमदान गरेर २८.५ मिटर लम्बाई र १६ मिटर चौडाई भएको बास्केटबल र भलिबल सञ्चालन गर्न सकिने खेलमैदान निर्माण गरेको अध्यक्ष हेमनारायण गर्बुजाले बताउनुभयो ।

खेलमैदान निर्माणका लागि बेशीगाउँका बासिन्दाले श्रमदान गरेर कालीगण्डकी किनारबाट बालुवा, गिट्टी ढुवानी र ढुङ्गा संकलन गरेका थिए । एक वर्षअघि शिखको शिख उच्च मावि परिसरमा कान्छी बाराही युवा क्लवले बिदेशमा रहेका शिखका युवाहरूको सक्रियतामा खेलमैदान र मञ्च निर्माण गरेको थियो ।

शिखमै फुटबल खेल मैदान निर्माणको लागि पहिलो चरणको काम सकिएको छ । तारबार र प्याराफिट बनाउने तयारी भएको छ । त्यसैगरी घारको ३ र ४ नम्बर वडामा पर्ने खिवाङ गाउँमा पनि प्रवासीहरूको सहयोगमा प्याराफिट र मञ्च सहितको खेलमैदान निर्माण भएको छ । हिस्तानको टिकोट र राम्चेको नांगीमा पनि बास्केटबल खेल सञ्चा(लनका लागि ढलान गरेको खेलमैदान बनाइएको छ । खेलमैदानहरू खेल गतिबिधि सञ्चालनका लागि मात्र नभएर सांस्कृतीक कार्यक्रम, आमसभा, भेला, सम्मेलन आदी कार्यक्रम आयोजना गर्नका लागि पनि प्रभावकारी भएका छन् ।

उद्यम गरौ, उद्यमशिल संस्कारको विकास गरौ ।
स्थानीय उद्यमीले उत्पादन गरेका सामाग्रीको प्रयोग र प्रर्वद्धन गरौ ।।

मुदीमै झोला, स्वीटर, अगरबत्ती र च्याउ

मुदीका उद्यमीहरुले उत्पादन गरेका झोला र स्वीटर तथा खिवाङका उद्यमीले उत्पादन गरेको अगरबत्तीको प्रयोग र केन्य च्याउको उपभोग गरौ ।

झोलाका लागिः सगरमाथा लघुउद्यमी समूह, मुदी	स्वीटरका लागि : धौलागिरी लघुउद्यमी समूह, मुदी
सिर्जनशिल कन्यच्याउ लघुउद्यमी समूह खिवाङ	अगरबत्तीका लागि : प्रगतिशिल लघुउद्यमी समूह खिवाङ

बुद्धि वल्डिङ हाउस एण्ड टायर मर्मत केन्द्र

कालीपुल बेनी म्याग्दी

प्रो. बुद्धि परियार हाम्रा सेवाहरू: मो.नं ९८०६१७६३४३

यहाँ सम्पूर्ण गाडीको टायर मर्मत, वफिन, मेसीनद्वारा पुरानो भएका भाडा वर्तनहरु उज्यालो बनाउनुका साथै वल्डिङ मेसिनबाट सम्पूर्ण गाडीको वल्डिङ पनि गरिन्छ ।

सबै काम एउटै छानामुनी

कलर तथा सादा छपाइ, नाइलन/डिजिटल छाप, स्टेशनरी तथा मसलन्द सामान, कलर तथा सादा कम्प्युटर प्रिन्ट, लेमिनेशन सेवा अर्डर बमोजिम सम्पूर्ण मसलन्द सामानहरु उपलब्ध गराइन्छ ।

प्रो. सुदर्शनकुमार श्रेष्ठ

दीप्ति अफसेट प्रेस एण्ड स्टेशनर्स

गणेशटोल बेनी, म्याग्दी

फोन नं. ०६९-५२०२४०, ५२०४४०, ९८५७६४०४४०, ९८४७६३३९९८

विजुली नभएको बेलामा जेनेरेटरको पनि व्यवस्था

प्रो. नारायणप्रसाद सेन्चुरी मो.नं. : ९८५७६४०२१४

बागलुङ देवी सुन चाँदी गहना पसल

बैंकरोडदेखि दुरसञ्चारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२००५६

हाम्रा सेवाहरू

यहाँ अर्डर अनुसार डिजाइनका सुन चाँदीका गरगहनाहरु पाउनुका साथै सुन चाँदी खरिद बिक्री गरिन्छ।

साथै राशि अनुसारको पत्थर पनि पाइन्छ ।

शान्ति सन्देश

स्थायी शान्तिका लागि आ–आफ्नो क्षेत्रबाट सहकार्य र सद्भावको वृद्धि गरौं ।

शान्ति र समृद्धिका लागि
स्थानीय शान्ति समिति, म्याग्दी

कम्प्युटर तथा छपाइ सम्बन्धी सम्पूर्ण कामका लागि

शर्मा डेस्कटप

मो.नं. ९८५७६२१५६०

BABIN TAILORING
Shirting & Suiting

बबिन टेलरिङ नै किन?

- तपाईले खोजेका कुनैपनि गुणस्तरीय ब्राण्डका कपडाहरुका लागि,
- तपाईले भनेको समयमा आकर्षक एवम् गुणस्तरीय सिलाईका लागि,
- आकर्षक तथा आधुनिक डिजाइनका लागि,
- आकर्षक कोटका लागि गुणस्तरीय पेस्टिङ मेशिन प्रयोग गरिने,
- यहाँको माया, सद्भाव र विश्वासको निरन्तरताको लागि,
- अर्डर बमोजिम अफिस, बैंक, कलेज, स्कूल र विद्यालयका सम्पूर्ण पोशाकका लागि ।

हाम्रो बाबाले सधैं बबिन टेलरिङमा सिलाई दिनुहुन्छ....

बबिन टेलरिङ्ग सर्टिङ्ग एण्ड सुटिङ्ग

हुलाकचोक, बेनी — फोनः ०६९-५२०७६०
न्यूरोड, पोखरा (भाटभटेनी सँगै) — फोनः ०६१-५२७४३०

DIGIAM Ashvira OCM Bentley Raymond

प्रो. मुकुन्द शर्मा ९८४७६४२९५६ प्रो. अमृतप्रसाद शर्मा ९८४७६५२०९०

विशाल हार्डवयर्स एण्ड जनरल सप्लायर्स

शिक्षामार्ग, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२०८९७

हाम्रा सेवाहरु

छड, सिमेन्ट, जस्तापाता, प्लाइ, सनमाइका, रङ रोगन, काँटी, कब्जा लगायत घर निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरु सुपथ मूल्यमा बिक्री गरिन्छ। साथै नेपाटपको पाइप र ग्यारेन्टीवाला पानी टंकी पनि पाइन्छ।

सुन्दर नगरी बेनीबजारमा हजुरहरुको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै नयाँ व्यवस्थापनका साथ हामी तपाइँहरुको साथमा

लामा भान्छाघर एण्ड रेष्टुरेन्ट

कोटभण्डारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरु

- खाना/फापरको ढिडो - नेवारी खाजा - चटामरी
- बारा - पिज्ज - नान - अन्य परिकारहरु

फ्रि वाइफाई, फ्रि होम डेलिभरी, पार्किङ सुविधा

प्रो राजन लामा, फोन : ०६९-५२१२००, मो.नं.: ९८४७६३३८९४

प्रो. बुद्धि महत (मो.नं. ९८४९८३३२३८) प्रबन्ध निर्देशक : प्रमिला जिसी महत (मो.नं. ९८४७७८११७१)

महत न्यू फेन्सी पसल

न्यूरोड, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरु

हामीकहाँ कोरियन, हङकङ, सिंगापुर, थाइल्याण्ड तथा स्वदेशी फेन्सी सामानहरु होलसेल तथा खुद्रा पाइनुका साथै क्याम्पस, बोर्डिङका ड्रेसहरु, खेलकुदका सामग्रीहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

प्रो. सुरेन्द्रराज शर्मा मो.नं. ९८५७६२२०७७, ९८५७६२४५७७

संगम ट्रेडर्स & संगम हार्डवयर

कालीपुल (वेष्ट प्वाइन्ट कलेजको नजिक) बेनी, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२१११७, फ्याक्स : ०६९-५२०९२८

हाम्रा सेवाहरु

हामीकहाँ निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामग्रीहरु (छड, सिमेन्ट, कर्कटपाता, पाइप, पाइप फिटिङका सामान, रंगरोगन) थोक तथा फुटकर थोक मूल्यमा पाइन्छ।

ब्रिज सिमेन्ट र पञ्चकन्याबाट उत्पादित सम्पद्रर्ण सामानका साथै नेरोल्याक पेन्टस्को अधिकृत बिक्रेता

हाम्रो सेवा दरबाङ बजारबाट पनि- फोन : ०६९-६८००७७

नवविकल्प साप्ताहिक, प्रकाशक/सम्पादकः ठाकुरप्रसाद आचार्य, प्रधान सम्पादक : देवीप्रसाद शर्मा, कार्यकारी सम्पादक : सन्तोष गौतम, कम्प्युटर सेटिङ्ग : प्रमोद शर्मा (९८५७६२१५६०), व्यवस्थापक : धिरन खत्री
कार्यालयः शान्तिटोल, बेनीबजार, म्याग्दी मुद्रणः दीप्ति अफसेट प्रेस, बेनीबजार Email :- bikalpanews@gmail.com, Phone 069-520995, 9847624286, 9867613547